

TBMM

AYLIK BÜLTEN
SAYI: 55

Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.

NİSAN '97

Atatürk'ün 23 Nisan'ı bayram olarak armağan ettiği çocuklar, TBMM Başkanı Mustafa Kalemli'yi ziyaret ettiler. Kalemli, 23 Nisan'ın artık tüm dünya çocuklarının bayramı haline geldiğini vurguladı ve çocukların, 'siyasilerin bir an önce bir araya gelerek barış içinde konuşmaları' çağrısına katıldığını söyledi.

TBMM'nin 77 nci Kuruluş Yıldönümü ile Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramını coşku içinde kutladık.

Meclis, Cumhuriyet ve demokrasimizin temelidir

● 23 Nisan günü Ankara'da Anıtkabir'de başlayan törenler, Birinci Meclis Binası ve TBMM'de devam etti. TBMM'nin açılışının 77. yıldönümü kutlamalarını TBMM'de kabul eden Kalemli, akşam saatlerinde bir resepsiyon verdi. Aynı akşam TBMM ön bahçesinde düzenlenen havai fişek gösterisi ve konser de yurttaşlara neşeli saatler yaşattı.

● TBMM Genel Kurulu, 23 Nisan günü özel gündemli bir toplantı yaptı. Başkan Mustafa Kalemli tarafından yönetilen toplantıda, Meclis'te grubu bulan ve temsil edilen siyasi partilerin liderleri günün önem ve anlamına ilişkin konuşmalar yaptılar. Liderler, yaptıkları konuşmalarda, ülkemizdeki tüm sorunların tek çözüm yerinin TBMM olduğunu bir kez daha vurguladılar.

23 Nisan günü ilk tören Anıtkabir'de yapıldı. TBMM Başkanı Kalemli, mozoleye çelenk koydu ve saygı duruşunda bulundu.

TBMM'nin 77. Kuruluş Yıldönümü ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı törenlerle kutlandı

Kalemli: Meclis, Cumhuriyet ve demokrasimizin temelidir

■ TBMM Genel Kurulu 23 Nisan günü özel gündemle toplandı. TBMM Başkanı ve siyasi parti liderleri, yaptıkları konuşmalarda, Meclisin tüm sorunların çözüm yeri olduğunu vurguladılar.

TBMM'nin 77 nci kuruluş yıldönümü ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı tüm yurttaki ve dış temsilciliklerimizde düzenlenen törenlerle coşku içinde kutlandı. 23 Nisan günü ilk törenler Anıtkabir'de yapıldı. TBMM Başkanı **Kalemli**, Anıtkabir özel defterini imzalarken, "İlke ve inkılaplarının aydınlatıldığı ışıklı yolda, demokratik ve laik cumhuriyetimizi daha da yüceltmenin azmi ve kararlılığı içindeyiz" ifadelerini kullandı. Daha sonra TBMM'deki Atatürk Anıtı'nda bir tören düzenlendi.

23 Nisan 1920'de kurulan, cumhuriyetin ilan edildiği ve şu anda Kurtuluş Savaşı Müzesi olan Birinci Meclis Binası'nda da bir anma töreni yapıldı. Törende, 23 Nisan 1920'deki en yaşlı üye Şerif Bey'in yaptığı konuşmanın seslendirilmesi, saygı duruşu ve İstiklal Marşının okunmasından sonra TBMM Başkanı **Mustafa Kalemli** bir konuşma yaptı.

Kalemli, daha sonra TBMM'ye gelerek Tören Salonunda, TBMM'nin 77 nci açılış yıldönümü kutlamala-

rını kabul etti. Öğleden sonra ise TBMM Genel Kurulu özel gündemle toplandı. Siyasi parti liderleri ve temsilcileri partileri adına birer konuşma yaparak düşüncelerini dile getirdiler.

Birleşimi yöneten TBMM Başkanı **Mustafa Kalemli**, konuşmacılara söz vermeden önce bir konuşma yaparak, şunları söyledi:

"Anayasalı ve parlamentolu yaşam geleneğimiz 1876'lara dayanmasına rağmen, ulusal egemenlik ilkesine dayalı olarak, halkın hür iradesiyle, ilk ve gerçek anlamdaki Türk Parlamentosu 23 Nisan 1920'de kurulmuş ve açılmıştır. Yüce Meclisimizin dünya parlamentoları arasındaki en önemli özelliği ise, kurtarıcı ve kurucu parlamento niteliğine sahip olmasıdır.

Büyük Atatürk'ün önderliğinde, ulusça başlattığımız Kurtuluş Savaşımızın büyük zafere ulaşmasından sonra, ilk Meclisin yönetim ve denetiminde, halk iktidarını esas alan ve 'milli egemenlik' kavramının hukuk ve parlamento

hayatımıza girişini gerçekleştiren Anayasa yapılmış, ardından da, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kuruluşuyla, ülkemizin ve milletimizin dünya uluslar camiası içindeki onurlu yerini almasını sağlayan çağdaşlaşma atılımları başarıyla gerçekleştirilmiştir.

Yüce Meclisimiz daha kuruluşundan bir yıl sonra, 23 Nisan 1921'de, bugünü ulusal bayram olarak kabul etmişti. Bu bayram, Meclisimizin kabul ettiği ilk ve en anlamlı bayramdır.

Bir yıl gibi kısa sürede, milletvekillerimizin böyle bir karara varması, Türk ulusundaki siyasal bilinçlenmenin Meclis yansıması olarak kabul edilebilir.

23 Nisan 1921 günü yapılan görüşmeler sırasında, Bursa Milletvekili Muhittin Baha Pars'ın şu sözlerini dikkatinize sunmak isterim: '22 Nisan ile 23 Nisan arasındaki farkı düşünmek, bugünün milli bir kutlama günü olup olmadığına karar vermek için iyi bir vesile olmuştur. 22 Nisan günü millet başsızdı. Dışardaki hükümetler milleti kurtarmak için öne atılanlara asi diyorlardı, yer kapmak için ortaya atılan adamlar diyorlardı. Herkes bu iş ne olacak diye düşünüyor, ağılıyor, birbiriyle dertleşiyordu. 23 Nisanda, millet, vekillerini burada topladı. Meclis, milli davayı eline aldı, milletin duygularına tercüman olarak işe başladı, çok işler de başardı. 23 Nisan günü, bu milletin, özgür ve bağımsız Anadolu'nun sonsuza kadar bayramıdır.'

Dün olduğu gibi bugün de, Yüce Meclisimiz, cumhuriyet ve demokrasimizin temeli, ulusumuzun yegane güven kaynağıdır. Birinci Meclisle, son dönem Meclis arasında ülkemizin bölünmezliği, ulusun birliği konularında hiçbir fark yoktur. Cumhuriyetimizin kimliğini oluşturan temel ilkeler ve demokratik değerlerimiz, Yüce Meclisin ödünsüz güvencesi altındadır. Meclisimiz, Kuvayı Milliye ruhundan ve milli iradedenden aldığı güçle, vatanımızın bütünlüğüne, milletimizin birlik ve beraberliğine yönelik, içeriden ve dışarıdan gelebilecek tüm tehdit ve tehlikeleri bertaraf edecek kuvvet ve kudrete sahiptir.

77 yıllık milli tarihimize, pek çok sıkıntılardan geçerek, nice fedakarlıklarla, dişimizle, tırnağımızla, ortak çalışma azmimizle elde ettiğimiz değerlerimize aykırı olan bazı gelişmelerin, milletimizin üstün sağduyusu ve yüksek sorumluluk bilinci karşısında akamete uğrayacağı kaçınılmazdır. Engin deneyimlerimiz ve demokrasiye olan sarsılmaz tutkumuz, tüm sapma ve saplantılara meydan vermeyecek düzey ve olgunluktadır. Kaynağını millet iradesinden almayan hiçbir gücün başarıya ulaşması mümkün değildir. Aksine davranışlar beyhudedir, nafiledir. Atatürk ilkelerinin aydınlatığı çağdaş uygarlık yolunda, ortak hedef ve ideallerimiz doğrultusunda, cumhuriyetimizin ve parlamenter sistemin yüceltilmesi ve güçlendirilmesi, saygınlığının daha da artırılması, aklın ve deneyimin gösterdiği tek gerçekçi yoldur.

23 Nisanın aynı zamanda çocuk bayramı olarak kutlanması büyük anlam taşımaktadır. Çocuklarımız ulusal egemenliğin, demokratik ve laik cumhuriyetin önem ve

anlamını idrak edecek biçimde yetiştirilmelidir.

Günümüz dünyası değişimler dünyasıdır. Her değişim kendi sinerjisini, kendi dinamiğini yaratır. Değişimin dinamiğini yakalayarak ülke kalkınmasını ateşleyebilen toplumlar yarınlarda etken roller üstlenebilecekler, değişimi ıskalayanlar ise tabi olmaktan kurtulamayacaklardır. İnsanlık sanayi devrimini de tamamladı, sanayi ötesi bilgi çağına adım atıyor. Teknolojilerdeki süratle gözlenen gelişmeler sonucu oluşan mal ve hizmet selleri önünde ulusal sınırlar bir bir yıkılıyor. Bu bağlamda, yerleşik tabular yeniden sorgulanıyor. İnternet'le birbirine bağlı beyinlerin yönlendirdiği bu yeni düzende, 2000'li yıllar ve ötesine damga vurmaya namzet yeni güç odakları oluşuyor. Artık, yarınlara, bilgi çağını doğru algılayabilen, düşünen, sorgulayan, üreten insanların olacaktır. Artık, milli güvenliğin, ulusal egemenliğin sağlanması ya da güvenlik altına alınmasına ilişkin olarak, klasik dayanakların dışında, yeni bir ölçü tüm dünyaya hakim gelmektedir; o da, bir ülkeyi, tüm fırsat, imkan, potansiyel ve sorunlarıyla kavrayarak öbür günlere taşıyabilecek genç beyinlerin yetiştirilmesidir. Türkiyemizin de, bu zor süreçten başarıyla geçerek yeni dünya düzeninde kendisine layık bir yer edinmesi, en önemli hedefimiz olmalıdır."

Erbakan'ın konuşması

Siyasi parti grupları adına ilk konuşmayı yapan RP Genel Başkanı **Necmettin Erbakan**, TBMM'nin hangi şartlar altında nasıl kurulduğunu anlamak için 77 yıl geriye bakmak gerektiğini belirterek, "İstiklal Savaşının yürütülmesi ve başarıya ulaşması, 23 Nisan 1920'de toplanan TBMM ile mümkün olmuştur. Bunun için 23 Nisan çok önemli bir gündür ve bir Meclis çok önemli ve büyük manalı bir meclistir" dedi.

Atatürk'ün, Meclisi toplamak ve açmak için bütün Anadolu'ya yaptığı çağrışı hatırlatan **Erbakan**, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bu Meclis 77 yıl önce şu gayeler için kurulmuştur: Ülkemizin bağımsızlığını temin etmek, Bizi sömürmek isteyen güçleri vatanımızdan kovmak, Ülkemizde hak ve adalete dayanan adil bir yönetim ve düzen kurmak. Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisinin şu hususiyetlerini de her zaman göz önünde bulundurmalıyız: Milletin özüne, kendine, tarihine ve inancına bağlılık, Milli iradeyi aynen temsil, ona saygı ve bağlılık, Çoğulcu demokrasi, millet mozaigi, Fikir ve inanç hürriyeti, Millete ve onun başarısına inanmak, Her türlü güçlüğün ve imkansızlığın yenileneceğine, milletimizin milletler camiasının en ileri noktasında gerçek yerini alacağına inanmak, Kaba kuvveti değil, hakkı ve adaleti üstün tutmak.

Milli Hakimiyet Bayramımızı kutladığımız bu günde bir kere daha, 'hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir' esasına dikkatleri çekmek istiyorum. Bu prensibin açık manası, kimsenin kendisini milletin üstünde görerek, millete kayıtsız ve şart koşmaya kalkışmayı aklından dahi geçirmemesi demektir.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı dolayısıyla TBMM Atatürk Anıtı'nda bir tören düzenlendi. Anıta çelenk koyan TBMM Başkanı Mustafa Kalemli ile birlikte TBMM Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve TBMM İdari Teşkilatı yönetici ve personeli saygı duruşunda bulundu.

Milli hakimiyet ve demokrasiye inanmanın üç vazgeçilmez şartı vardır: Hakimiyetin, kayıtsız şartsız millete ait olduğunu kabul etmek, Millet'in ve halkın esas olduğunu, devletin buna hizmet için var olduğunu kabul etmek, Millet'in kararına ve gösterdiği yola saygılı olmak.

Bugün aynı zamanda Çocuk Bayramını da kutluyoruz. Milli Hakimiyet ve Çocuk Bayramımızın bir arada kutlanmasının sebebi, çocuklarımızın milli hakimiyet, yani tam bağımsızlık, demokrasi, milli ve manevi değerlerimize bağlı olarak yetişmeleri içindir. Yavrularımızı, kaba kuvveti değil hakkı üstün tutan ve bütün insanlığın saadeti için çalışan, milli ve manevi değerlerimize bağlı yeni nesil olarak yetiştirmek en önemli görevimizdir. Bugünkü yavrularımız, yarınki istikbalimizdir. Yeryüzündeki uluslar arasında çocuklar için bayram günü olan ilk ülke olanın memnuniyetiyle, sadece bizim ülkemizin çocuklarına değil, bütün dünya çocuklarına, barışa, sevgiye, hoşgörüye dayanan yeni, mesut bir dünya diliyorum."

Yılmaz'ın konuşması

Daha sonra söz alan ANAP Genel Başkanı **Mesut Yılmaz** da yaptığı konuşmada şunları söyledi:

"23 Nisan 1920'de TBMM, aziz milletimizin özgürlük ve bağımsızlık iradesinin tecelligahı olarak kurulmuştur. Bu Meclis, milli mücadele bayrağının göndere çekildiği yerdir. Bu Meclis, bitap düşmüş ve esaret altına alınmak istenen bir topluluktan muasır medeniyeti yakalama idealine yönelmiş bir ulus yaratan meclistir. Bu Meclis, işgal edilmiş ve sömürgeleştirilmek istenen vatan topraklarında bağımsız Türkiye Cumhuriyeti devletini kuran, egemenliğin kayıtsız şartsız milletimize ait olduğunu tescil eden ve cumhuriyetimizi kuran çağdaş ve demokratik iradenin tecelligahıdır. Bize bu üstün değerleri kazandıran büyük Atatürk'ü ve kahraman arkadaşlarını minnetle anıyorum.

Ülkemiz, istiklalini temin etmek ve istikbalini tesis etmek yolunda fevkalade büyük zorlukları, TBMM'de tezahür eden millet iradesi ve kararlılığı içinde aşmayı başarmıştır. Bugün de karşı karşıya bulunduğu sorunları, yine aynı şekilde aşacaktır.

Bu noktada, Büyük Önder Atatürk'ün, 23 Nisan 1920'de, Meclisimizin ilk üyelerine hitap ederken ifade ettiği iki cümleyi hatırlatmakta fayda görüyorum. 'Bugünkü müşkül vaziyet içerisinde vatani tehlikeli gidiş ve dağılıştan kurtarmak lazım gelen tedbirler, büyük heyetinize ait olacaktır. Bu Meclisin varlığı, her şeyden evvel, meşruluk ve sorumluluk esaslarının milletçe itibar ve saygı görmesinin şart sayıldığına delildir.'

Bu sözler, Türk Milletinin varlık yokluk mücadelesi verdiği günlerde söylenmiştir. Bir kurtuluş savaşı verilirken daha otoriter ve belki de militer bir yönetim anlayışının daha kolay benimsenebileceği bir zaman ve zeminde Atatürk'ün millet egemenliğine ve demokratik cumhuriyete ne denli inanmış olduğunu açıkça göstermektedir. Hepimizin bu sözlerden alacağı birinci ders şu olmalıdır: Türkiye, bir kurtuluş savaşı da dahil olmak üzere, bütün meselele-

rini bu çatının altında çözebilir. Atatürk'ün, 'meşruluk ve sorumluluk esaslarının milletçe itibar ve saygı görmesi gereği' şeklinde ifade ettiği cümle de bize şunu anlatmaktadır: TBMM, varlığını milletimizin itibar ettiği meşruiyet ve sorumluluk esaslarına dayandırmıştır, gücünü buradan almaktadır, bu irtibatı asla kaybetmemeliyiz. Zira bu meşruluk ve sorumluluk esaslarıyla irtibatımızın zayıflaması, millet iradesinin zaafa düşürülmesi demektir. Bu durum, kendi var oluş temelini inkar etmektir, Meclisimiz ve milletimiz adına kaygı verici sonuçlara yol açabilir. Büyük Önder, bu bayramı çocuklara, cumhuriyeti ise genç kuşaklara emanet etmiştir.

TBMM'nin 77. kuruluş yıldönümünü kutladığımız bugün yeni bir yüzyılın eşiğindedir. Tıpkı Yüce Meclisin kurulduğu zamanda olduğu gibi, dünya başdöndürücü bir değişimin ve yeni yapılanmanın içindedir. Dünyada yeni ittifaklar kurulmakta, siyasi, askeri ve ekonomik nüfuz alanları yeniden şekillendirilmektedir. Maalesef ülkemiz, ağır ekonomik bunalımlar ve çeşitli siyasi baskılar altındadır ve hepsinden önemlisi bütün bu sorunların nasıl aşılacağı ve yeni dünya düzeni içinde nasıl bir yer edinileceği sorusu, milletimizi haklı endişeye sevk etmektedir.

Bizler, 23 Nisanı Ulusal Egemenlik Bayramı olarak kutlamış, Atatürk'ün cumhuriyeti emanet ettiği ve muasır medeniyete ulaşma görevini yüklediği nesilleriz. Ülkemizin ve laik, demokratik, sosyal hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyetinin karşı karşıya bulunduğu sorunları çözmek ve Türkiyemizi yeniden yapılanan dünyanın saygın ülkelerinden birisi yapmak sorumluluğu bizim üzerimizdedir. Bu sorumluluk, TBMM'nin sorumluluğudur. Önümüzdeki dönem, TBMM'nin bir sınav dönemidir. Türkiye'yi mevcut ortamdan çıkararak, gelecek yüzyıla taşımada bu Meclise düşen görev, mutlaka, ama, mutlaka başarılmak zorundadır."

Çiller'in konuşması

DYP Genel Başkanı **Tansu Çiller** de yaptığı konuşmada, toplum hayatımızda, devletimizle, demokrasimizle, cumhuriyetimizle ilgili tartışmalar yapılırken, Atatürk'ün devletin temeline koyduğu milli irade harcının hiçbir zaman unutulmaması gerektiğini belirterek sözlerini şöyle sürdürdü:

Köklü, yaygın ve etkin bir toplumsal mutabakat üzerine kurulmuş bir devletin istikameti kesin olarak demokrasidir. Hiçbir bahane veya oluşum bu temel tercihten vazgeçmemizin bir gereğesi sayılamaz.

Yakın geçmişte çok yoğun bir terör mücadelesi yapılmıştır. Pek çoklarının demokrasi içerisinde imkansız gördüğü bir mücadele, demokrasi içerisinde kalınarak, başarıyla yürütülmüştür. Hem bu büyük terör dalgası toplumun gündeminden çıkarılmış hem demokrasi korunmuş hem de Türkiye'nin çağdaşlaşmaya yönelik ufkunu kapatılmamıştır. Türkiye'nin uluslararası saygınlığını, ilişkilerini ve çıkarlarını zedelemekten sorun büyük ölçüde çözümlenmiştir.

Birinci M clis Binasında yapılan anma töreninde, 23 Nisan 1920'deki en yaşlı  ye olan şerif Bey'in yaptđđ konuşma seslendirildi ve daha sonra TBMM Başkanı Mustafa Kalemli bir konuşma yaptı.

TBMM Başkanı Mustafa Kalemli, kutlamaları mermerli salonda kabul etti.

Kalemli'yi ziyaret eden  ocuklar, TBMM Bařkanına çeşitli hediyeler verdiler.

Bir yandan bu mücadele yürütülürken, diğer yandan Türkiye'nin gümrük birliğine üyeliği mümkün olmuş, AB'ye tam üyelik konusunda somut gelişmeler kaydedilmiştir.

Egemenlik kavramının anlamı ve aidiyeti, devletin ve rejimin karakterini belirlediği gibi, dünyadaki yerimiz açısından da belirleyici bir mesele olarak önümüzdedir. Milli iradeyle temsil edilmeyen bir ulusal egemenlikten söz edemeyiz. Çoğulcu demokrasiyle bütünleşmemiş, onu içine sindirememiş bir milli irade kavramı da eksiktir ve yanıltıcıdır.

Türkiye Cumhuriyetinin demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olma nitelikleri, dünyada yaşanan son gelişmeler karşısında daha bir önem kazanmıştır. Çağdaş Türkiye'nin maddi başarıları yanında, insanlık kültürünün bugünkü icaplarına uygun siyasi sistemi de, Türkiye'yi bu bölgenin öncü, örnek ülkesi haline getirmiştir. Yüce Atatürk'ün, Türkiye'yi ve Türk Milletini, çağdaş uygarlık istikametinde dönüştüren dehası ve o dehaya kendini adayan TBMM, bu büyük başarının gerçek sahibidir. Bu başarıda laikliğin ve çağdaşlığın önceliği reddedilemez. Bundan geri dönüşü özleyenler varsa buna müsaade etmeyiz.

Türkiye elliyi aşkın müslüman ülke arasında, laik, demokratik, çok partili rejime sahip tek ülkedir. Türkiye, farklı dinlere, kültürlere sahip insanların barış ve huzur içinde yüzyıllardır bir arada yaşadıkları bir hoşgörü ülkesidir.

Milli Egemenlik Bayramının çocuklara armağan edilmesi de, dünya tarihinde eşî görülmemiş bir büyük olaydır. Milli egemenlik kavramı ile geleceğin ifadesi olan çocuklarımızı, çağdaş Türkiye ideali etrafında bütünleştiren bu olay, o büyük dehanın bizlere bir başka anlamlı hediyesidir."

Konuşmasında eğitim reformunun en kısa zamanda Meclisin önüne getirileceğini, temel eğitimin kesintisiz 8 yıla çıkarılmasının bunun bir parçası olduğunu anlatan **Çiller**, "Ancak bu sadece bir başlangıçtır. Her alanda en ileri eğitim yöntemlerini, ülkemizin en uzak köşelerine kadar götüreceğiz. Türk çocukları, eğitimde, bilgide, kültürde, sanatta, hiçbir yabancı çocuğun gerisinde kalmayacaktır ve eğitimin, günlük siyasi tartışmalara malzeme yapılmasına müsaade etmeyeceğiz" dedi.

Ecevit'in konuşması

DSP Genel Başkanı **Bülent Ecevit** ise, Genel Kurul'da tartışmalara yol açan konuşmasında öncelikle eğitime ilişkin görüşlerini dile getirdi. Devletin eğitime ayırdığı kaynağın yetersiz, kullanılışının da verimsiz ve adaletsiz olduğunu vurgulayan **Ecevit**, "Laik demokratik rejim karşıtları bunu fırsat biliyor, devletin bıraktığı boşluğu, inanç sömürsünden, rantiyelikten veya girişimcilikten sağladıkları maddi olanaklarla kendileri dolduruyorlar, yeni yetişen kuşakları tuzağa düşürmeye çalışıyorlar. Yıllardır ülkemizde sanki iki ayrı kuşak yetiştiriliyor. O yüzden yalnız laik, demokratik cumhuriyet değil, ulusal birliğimiz de tehlikeye

düşüyor. En demokratik ülkelerde bile devlet, rejim karşıtı eğitim uygulamalarına izin vermez. Onun için MGK'nın eğitim sorununu en ağırlıklı ve öncelikli konu olarak gündeme getirmiş olması yerindedir" dedi.

Hemen 8 yıllık zorunlu temel eğitime geçilmesini, çocukların ders araç gereç ve giyim ihtiyaçlarını devletin karşılamasını, 8 yıllık kesintisiz eğitimde seçmeli ders olmamasını isteyen **Ecevit**, din eğitiminin devletin gözetimi ve denetimi altında yapılması gerektiğini vurgulayarak, "İslamın sahte şeyhlerden veya dini siyasete alet eden çevrelerden değil, gerçek kaynağından doğru olarak öğrenilebilmesini kolaylaştırmak için Türkçe Kuran meali öğretimine ağırlık verilmelidir" dedi.

Ecevit, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Laik, demokratik cumhuriyete yönelik tehlikeler yalnızca eğitimdeki yanlışlık ve çarpıklıklardan kaynaklanmıyor. Başta RP olmak üzere, kimi çevreler, laik demokratik cumhuriyete tahammülsüzlüklerinin her gün yeni örneklerini sergiliyorlar. Türkiye, tarihinin en ağır rejim bunalımlarından birinden geçiyor. Yapılan tahriklere tepki yalnız ordudan değil, toplumun her kesiminden, o arada bu partinin kendi içinden ve bir çok din bilgin ve görevlilerinden de geliyor. Elbette ordunun siyasete karışmaması gerekir, ama, hiçbir devletin ordusu da, kendine ve devlete karşı silahlanma, silahlı ayaklanma kışkırtıcılığı karşısında, sessiz, kayıtsız, tepkisiz kalmaz. RP içeride ve dışarıda ateşle oynuyor, ateşle oynarken, kendini de, demokrasiyi de, devleti de yıkabilir. RP, devletimizin temel nitelikleriyle uyum sağlayamayacak durumda olduğunu göstermiştir. Refahyol Hükümetinin hala adı var ama artık tadı kalmadı, yurt içinde ve yurt dışında etkisi, inandırıcılığı kalmadı. Ordudan darbe gelmedi ama, yabancı devlet adamları, artık hükümet yerine askerlerle temas kurmayı daha gerçekçi bulur duruma geldiler.

Türkiye'yi bu rejim bunalımından kurtarabilmenin başta gelen koşulu, bu hükümetten kurtulmaktır. İş işten geçmeden, demokratik hukuk devleti kuralları içinde Türkiye, bir an önce bu hükümetten kurtulmalıdır. Bu hükümet giderse, Türkiye hükümete kalmaz. TBMM bu görevi yerine getirebilecek güçtedir. Milletimiz ve Büyük Millet Meclisimiz, herhalde bir avuç rejim düşmanının çılgınlığına teslim olmayacaktır."

Baykal'ın konuşması

CHP Genel Başkanı **Deniz Baykal** da konuşmasında, 77 yıl önce TBMM'nin toplanmasıyla birlikte bir dönemin kapanıp yeni bir dönemin açıldığını, bu yeni dönemin temelinde, yeni bir egemenlik anlayışı yattığını belirterek, "Bu, saltanatın, hanedanın, hilafetin egemenliği değil, ulusal egemenlik anlayışıdır. Egemenliğin kaynağı, gökyüzünden yeryüzüne inmiş, ilahi olmaktan çıkmış, dünyevi olmuştur. Bunun içindir ki, Anadolu ve Trakya'da oluşan yeni devlet, ulusal devlettir, bir ırk, bir kan, bir kafatası, bir din, bir mezhep, bir tarikat, bir aşiret devleti değildir, yurttaşlık bilincine dayalı bir ulusal devlettir" dedi.

TBMM Başkanı Mustafa Kalemli, 23 Nisan akşamı Tören Salonunda bir resepsiyon verdi. Resepsiyona Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel de katıldı.

TBMM'nin 77. açılış yıldönümü nedeniyle TBMM ön bahçesinde düzenlenen havai fişek gösterisi ve konser, kalabalık bir yurttaş topluluğu tarafından ilgiyle izlendi. Ayna grubunun verdiği konser yurttaşlara neşeli saatler yaşattı.

Bugün, demokrasiden yola çıkarak geriye dönüş çabalarına tanık olunduğunu, demokratik hak ve özgürlükler adına laikliğin tahrip edilmek istendiğini, Cumhuriyetin özü olan ulusal egemenliğin yerine dinsel egemenliğin, milli iradenin yerine teokratik kuralların yerleştirilmek istendiğini ve bu gayret içinde olanların, din ile siyasetin ayrılmasına karşı çıktıklarını belirten **Baykal**, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Suudi Kralının cömert daveti ile TC Hükümetinin resmi olanaklarını birleştirerek bu yıl hacca giden Hükümet üyeleri ve milletvekilleri ne yazık ki evsahiplerinin din ve siyaset ayrımını benimseyen Anayasamıza ve ulusumuza yönelik suçlamalarına muhatap olmayı bir 23 Nisan öncesi iclerine sindirebilmişlerdir.

Din ve siyaset ayrımı demokrasinin temelidir. Din ve siyasetin kuralları birbirinden farklıdır. Dinde iman ve teslimiyet esastır, siyasette ikna olma ve sorgulama. Dinde gerçek tektir ve değişmez, siyasette gerçek çoktur ve değişir. Dinde muhalefete yeryoktur, siyaset muhalefetsiz olmaz. Demokrasinin olanakları kullanılarak, din siyasete açılabilir, ama, din ve siyaset ayrımını esas almayan hiçbir rejim demokratik olamaz. Batı, yüzyıllarca kardeş kanı akıtarak bu gerçeği öğrenmiştir. Biz 23 Nisanda yöneldiğimiz rejim içerisinde, kimsenin burnunu kanatmadan bu gerçeği yaşıyoruz. Bir gecede yüzlerce insanın boğazının, bizim ülkemizde de kesilmesini istemiyorsak bunu korumalıyız.

Siyasetin referansı, demokrasi olmaktan çıkar, din olursa, bunun sonucu, önce oluk oluk kardeş kanı, sonra da koyu ve karanlık ve otoriter rejimdir.

Türkiye'de İslamiyet ile laiklik ve demokrasi arasında eşsiz bir uyum vardır. Bu Türkiye'nin altın üçgeni, altın sentezi, içbarışın ve kalkınmanın altın anahtarıdır. Bunu koruyup sürdürmeli, bozmak isteyenlere meydanı boş bırakmamalıyız."

Çocukların bayramını kutlamadan önce onlardan özür dilenmesi gerektiğini de savunan **Deniz Baykal** daha sonra şunları söyledi:

"Sadece ilkokul çağında oldukları halde okutamadığımız bir milyona yakın çocuğumuzdan, yurt sevgisini, dürüstlüğü, anayasamızın yurttaşlık bilincini öğretemediğimiz için değil, sadece köprü altlarında, sur diplerinde tiner koklamaya terk ettiğimiz, sanayi çarşılarında, izbe atölyelerde boğaz tokluğuna çalışmaya, annelerine, yetim kardeşlerine bakmak zorunda bıraktığımız çocuklarımızdan değil, bütün çocuklarımızdan özür dilemeliyiz.

Hukuku, kanun otoritesini, mafyalara, çetelere teslim ettiğimiz için, Susurluk felekelerini Başbakanlıkta aylarca örtbas ettiğimiz, yargıyı engellediğimiz için, önce yolsuzlukla suçlayıp, sonra iktidar hesaplarıyla akladığımız için, böylesi aklanmayı içimize sindirip sevinebildiğimiz için, Metin Göktepe davasının görüşülmesini bir türlü sağlayamadığımız için, Manisa'da onüç on dört yaşındaki kız çocuklarına işkence yaptığımız için doğmuş doğacak bütün çocuklarımızdan özür dilemeliyiz.

Ben bütün çocuklarımızın bayramını kutluyorum

ve çocuklarımıza, dürüstlüğü, sevginin ve yiğitliğin kitaplarda kalmadığı bir Türkiye'nin sözünü veriyorum."

Yazıcıoğlu'nun konuşması

BBP Gene Başkanı **Muhsin Yazıcıoğlu** da konuşmasında hiçbir kişi ya da kurumun kendisini Meclisin üstünde göremeyeceğini vurguladı ve "Hukuk devleti, bizzat, o hukuku koyanların dahi, koyduğu hukuka uyduğu devletin adıdır. Cumhuriyet ve demokrasilerde, vesayet müessesesi de, vasi de yoktur ve olamaz" dedi.

Türkiye'nin yeni bir medeniyet inşa edecek güce ve konuma sahip olduğunu, karamsarlığa gerek bulunmadığını kaydeden **Yazıcıoğlu** daha sonra şunları söyledi:

"Basit meseleleri rejim problemleri haline getirerek, Türkiye'yi karanlığa, kavgaya, gerilime götürmenin anlamı yoktur. Ne yazık ki, ülkenin önündeki büyük meselelere ait projeler üretmek yerine, kurban derisini, Hac yolculuğunu, cami yapımını ya da başörtüsünü veya en temel insan hakları meselesini tartışmakla vakit geçirmekteyiz. Türkiye artık bunları aşmalıdır. Demokratik hukuk devleti kuralları içinde rahatlıkla çözeceğimiz meseleleri, rejim problemi haline getirmeyelim.

Demokratik hukuk devletinde, fikir, vicdan ve inanç hürriyeti olmalıdır. Fikrin, vicdanın, teşebbüsün hür olmadığı bir ülkede demokrasiden bahsedilemez.

Eğer laiklik, din ve vicdan hürriyetinin kamil manada işletilmesi, mezheplerin, inançların üzerinde, devletin tarafsız olması, herhangi bir mezhebin veya inancın bir başkasına baskı uygulaması halinde, devletin devreye girerek, bu baskıyı kaldırmaktan başka, inanç ve mezheplerle ilgili taraf olmaması ise, Türkiye'de buna itiraz eden kimse olamaz, biz de değiliz.

Ancak, laiklik, ne yazık ki, inanan halk çoğunluğunu iktidardan uzak tutmak için bir baskı aracı şeklinde kullanılıyorsa, o zaman itiraz ederiz. Bu noktada, milli ve yerli İslami değerleriyle yaşamak isteyenler elbette suçlu sayılmazlar, demokrasi içerisinde, bu ülkenin bütün imkanlarında ve kaynaklarında hak sahibi olurlar, bu Meclisin kuruluşuna, bunun aksi bir durum aykırıdır."

Milli Güvenlik Kurulu kararlarının Meclis'te tartışılmamış olmasını da eleştiren **Yazıcıoğlu**, "Milli Güvenlik Kurulu kararları, askerlerin bir kararı değil, Hükümetle beraber askerlerin kararıdır ve bunu da burada konuşmak durumundayız. Meclisimiz bugün bir demokrasi sınavıyla karşı karşıyadır. Benim hükümetle ilgili eleştirilerim vardır ve güvenoylamasında, güven almalarında payı olan birisi olarak ifade ediyorum, bu şans iyi kullanılamamıştır. Ancak bununla ilgili eleştirilerim, demokrasiye ve Meclise karşı dayatmalara karşı çıkmamı engellemez. Hükümetle mücadelemiz ayrı, demokrasi mücadelemiz ayrı konudur" şeklinde konuştu.

Yazıcıoğlu sözlerini şöyle sürdürdü:

"Burada üzüntümü bir milletvekili olarak millet adına ifade etmeye mecburum. Bu Meclisi izleyen çocuklarımıza, milli egemenliğin, hoşgörünün, demokrasinin örneğini

sergilememiz gerekirken acaba neyi sergilemiş olduk. Tartışma geleneğimiz yoksa, tartışma geleneğimizin içinde elbette kışkırtıcılık olmadan, fikirlere tahammül ederek meselelerimizi görüşmek zorundayız.

Ben geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın, bizim kavgamızdan, hoşgörüsüzlüğümüzden, husumetlerimizden, kinlerimizden, nefretlerimizden değil, bu ülkenin kültüründen, bu ülke topraklarının oluşturduğu fikrin ve değerlerin hoşgörüsünden, sevgisinden, sevdasından yararlanarak, ruhen diri, ahlaken diri, bedenen diri ve çağın, geleceğin ilmini ve teknolojisini kavrayacak şekilde yetişmelerini tavsiye ediyorum."

Sezgin'in konuşması

DTP adına konuşan Genel Başkan Yardımcısı **İsmet Sezgin** de, "Kurtuluş Savaşını yapanlar, dışı dış, göze göz mücadele ettikleri Batılı güçler çağdaşlığın değerlerini benimsiyorlar diye, o değerlere düşman olmamışlar, tam tersine, milletin hak ettiğini, kurdukları cumhuriyetin büyüklük hedefinin gerektirdiği o değerleri, o kuralları, o örgütlenmeyi, Türkiye'de kurumsallaştırmayı seçmişlerdir" dedi. **Sezgin** daha sonra şunları söyledi:

"Bu tercihle kazandığımız çağdaşlık, demokrasi, laiklik, hukukun üstünlüğü, çoğulcu parlamenter sistem, hür basın, bağımsız yargı, yürütmenin denetimi, kadının toplum içindeki ve kamu hayatındaki eşit statüsü gibi ilke ve değerler, bugün bile, hala dünyanın her ülkesinin insanlarına maalesef nasip olmamıştır.

Her demokratik ülke, demokrasisini muhafaza etmek istiyorsa, laik düzeni de kendi geleneğine göre korur. Türk milleti, seçimini demokrasi, laiklik, insan hakları ve barıştan yana yapmıştır. Cumhuriyet bu ortak iradenin muhteşem eseridir.

Bazıları, bugüne kadar denenmemiş hayallerin, demokrasi ve laiklik yerine uygulanmasını, zaman zaman önerebilmektedir. Bütün insanlarımızı daha mutlu edeceğine iddia etmektedirler. İnsanlık tarihinin birikimleriyle tuşulan iddialar kaybedilmeye mahkumdur.

Farklılıklarımızı tahrik etmeyelim. Tuttuğumuz safları kendi kendimize hayranlık, kendi kendimize tapma noktasına getirmeyelim."

Demokrasimizin bugünkü işleyişinde karşılaşılan sorunları aşmak için, Türkiye'nin yönetiminde ciddi bir ıslahat atılımı gerektiğini, bunun için öncelikle siyasi partilerin aksaklıkları aşması gerektiğini kaydeden **Sezgin**, "Demokrasimiz tıkanmamıştır ama bugünkü haliyle, siyasi partiler düzeninde önemli tıkanıklıklar vardır. Bunu aşmanın ve kuvvetler ayrılığı ilkesine, daha saygılı bir demokrasiye varmanın yolu, cumhurbaşkanının, halk tarafından seçilmesi ve bu çerçevede, belirli yetkilerle donatılmasını sağlamaktır. Yasama erkini de, gerçek bir güç anlamı haline getirmeliyiz. Parlamentomuzun konumunu güçlendirmeliyiz. Daha bağımsız ve güçlü bir yasama, daha bağımsız ve güçlü bir yargıyı sağlayacaktır. Bu bağlamda, Millet Meclisinin yanısıra, ikinci bir meclisin

oluşturulması ihtiyacı üzerinde ciddiyetle durmamızın yerinde olacağını sanıyoruz" şeklinde konuştu. **Sezgin**, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Önümüzdeki sorunları aşmak, Türkiye'nin ufkunu açmak, bizlerin sorumluluğundadır. Bu hedeflere varmak için, Türkiye, yürütmeden yaşamaya, yaşamadan yargıya, kurumsal alanın birçok noktasına uzanan bir dizi reforma ihtiyaç duymaktadır. Bunların üzerine, akıl, azim, coşku, hikmet ve cesaretle gitmeliyiz.

Türkiye Cumhuriyeti kısa zamanda bölgesinde ve dünyada ağırlıklı bir güç haline gelmiştir. Bunu, aynı zamanda, yerini, demokrasi coğrafyası içinde seçmiş ve tespit etmiş olmasına borçludur.

Bugün ülke yönetiminde yapılan büyük yanlışlar, bizleri karamsarlığa düşürmemelidir. Her dönemde, gaflet ve delalet içerisinde olanlar görülebilir, ama büyük milletimiz ve onun yegane temsilcisi bu Yüce Meclis, bunları bertaraf edecek, cumhuriyet döneminin başarılarını demokrasi içerisinde artırarak geliştirecek, vatandaşlarımızı daha zengin ve daha özgür kılacak güçtedir.

Demokrat Türkiye Partisi, bu coşku ve azim içinde, Türkiye'nin, Atatürkümüzün koyduğu çağdaş uygarlık düzeyine erişme hedefi doğrultusunda, insanlığın ortak uygarlığına katkıda bulunarak, uluslararası toplumun içindeki saygın yerini daha da güçlendireceğine inanmaktadır."

TBMM Başkanı **Kalemli**, birleşimi kapatmadan önce, bugünkü konuşmalarda daha önceki usulün dışına çıkılarak, milli eğitim ve dış ilişkiler gibi konularda bazı mesajlar verildiğini, kamuoyunun gündeminde bulunan bu konuların Meclis'te dile getirilmesinden memnuniyet duyduğunu belirtti ve şöyle dedi:

"Bütün bu meseleleri söylerken, millete, umut biziz, bize inanın, güvenin dedik. Bunları derken yaptığımız usul tartışmalarına girmek istemiyorum ama bu tartışmanın uslubunu, bugün burada önerilen, bu kürsüden konuşulan konuşmalar istikametinde yok farz ediyorum. Nedenine gelince; Parlamentolarla iktidarlar hep vardır. İktidarlar hep olur, ama önemli olan, muhalefetlerin olmasıdır. İktidarlar hep tahammüllü olacaktır, muhalefet de, yaptığı tenkitlerde insafli olacaktır. Bu dengeyi koruyabilirsek, tutturabilirsek, o zaman, her şeyi bu Meclis çatısı altında daha rahat, daha olgun bir tarzda konuşma imkanı buluruz diye düşünüyorum. Birbirimize tahammül edeceğiz. Demokrasi böyle geliyor, böyle ilerliyor, ama bu tahammül, bu ekranlardan, bu mikrofonlardan, Yüce Milletimize de göstermek zorundayız."

Resepsiyon

TBMM Başkanı **Mustafa Kalemli** 23 Nisan akşamı, TBMM'nin 77 nci açılış yıldönümü dolayısıyla TBMM Tören Salonunda bir resepsiyon verdi. Resepsiyona Cumhurbaşkanı **Süleyman Demirel**, bazı bakanlar, milletvekilleri, resmi erkan ve yabancı misyon şefleri ve diğer davetliler katıldı. Siyasi parti liderleri ise resepsiyona katılmadılar.

TBMM Başkanı Kalemli, Gazi Üniversitesi'nde konferans verdi:

Yeni dünya gerçeğinin dışında kalanlar, çağdışı kalmaya mahkumdur

Kalemli, yeni dünya düzeninde, eskimiş sloganları hala topluma hedef olarak sunmaya çalışan sorumsuz ve sığ politikacılara yer olmadığını vurguladı

TBMM Başkanı **Mustafa Kalemli** 30 Nisan günü Gazi Üniversitesi'nde "Milli Hakimiyetten Yeni Dünya Düzenine" konulu bir konferans verdi. Konferansa çok sayıda öğretim üyesi, öğrenci ve davetli katıldı.

Mustafa Kalemli, konferansın ilk bölümünde Türkiye'de demokrasinin gelişimine ilişkin tarihsel süreç içinde yaşanan olaylar hakkında ayrıntılı bilgiler verdi. Geçen yıl içerisinde çok partili yaşama geçişin 50. yılı, ilk yazılı anayasanın ilan edilmesinin 120. yılının kutlandığına işaret eden **Kalemli**, demokrasinin Türk ulusunun asla vazgeçemeyeceği tek rejim olduğunu, 19. yüzyılda duraklasa dahi demokrasiye doğru gidişin açıkça gözlemlendiğini belirterek, "Türk devriminin temelinde yatan esasın kişi özgürlüğü, Osmanlı ıslahat denemelerinde ise kişi değil devletin ön planda olduğu" dikkat çekti.

Cumhuriyet öncesi dönemde yaşanan demokratik gelişmeler hakkında tarihsel bilgiler veren TBMM Başkanı **Kalemli**, Cumhuriyet sonrası ve çok partili rejime geçişten itibaren geçen demokratik süreci, 1946-1960, 1991-1980 ve 1982'den sonraki dönemler başlıkları altında, anayasal kurum ve kurallar hakkında bilgiler vererek anlattı.

TBMM Başkanı **Mustafa Kalemli**, konuşmasının son bölümünde ise, 2. Dünya Savaşı sonrasında yaşanan savaş döneminin, serbest piyasa ekonomileri karşısında, sosyalist, merkezci plan ekonomilerinin çökmesi, Batı bloku karşısında Sovyetler Birliğinin çökmesi ile sonuçlandığını; bölgesel işbirliklerinin arttığını, tabuların yeniden sorgulandığını, önemli kavramların dahi yeniden tanımlan-

dığı bir "yeni dünya düzeni"nin oluşmaya başladığını vurgulayarak, özetle şunları söyledi:

"Yeni düzen, bir tarafta vazgeçilmez temel insan hakları, demokrasi, barış, çevre koruması, kaynakların dengeli dağılımı ve sosyal piyasaya ekonomisi gibi evrensel değerleri benimseyen, bu değerleri korumaya önem veren çağdaş zihniyetle öte yanda dünyasını dil, din, ırk gibi ayrımcılıklar üzerine, etnik farklılıklar, etnik özellikler üstüne kurmak isteyen çağdışı zihniyet arasında şekillenecektir.

.. Artık yarınlar, bilgi çağını doğru algılayabilen, düşünen, sorgulayan, üreten ve ürettiğini hakça paylaşabilen, insan haklarına ve çevreye saygılı insanların olacaktır.

.. Internet'le birbirine bağlı beyinlerin yönlendirdiği yeni dünyada artık bilgi otoyolları da bilim-kurgu konusu olmaktan çıkmıştır. Çok kutuplu dünyada AS, NAFTA, APEC, ECO, KEİT gibi 2000'li yıllara damgasını vurmaya namzet yeni güç odakları oluşuyor. Türkiye'nin de şimdiden bu odaklarda konumuna ve gücüne uygun, etkin bir yer almaya çalışması hayati öneme sahiptir.

.. Mevcut tüm imkanlardan vakit geçirilmeksizin yararlanılmasının kaçınılmaz olduğu bu günlerde, hala demokrasi ya da laiklik tarifi ile vakit öldürme lüksüne sahip olmadığımızı düşünüyorum.

.. Dünya, bilgi ve iletişim çağında, son hızla ilerlerken, ülkemizde gündemi saptırmayı, böylece ufkumuzu karartmayı, pırıl pırıl, aydınlık bir Türkiye görmek arzusuyla yanıp tutuşan tüm vatanseverlere saygısızlık olarak değerlendiriyorum.

.. Küreselleşme 21. yüzyılın

gerçeğidir ve bu gerçekte hayale yer yoktur.

.. Artık yeni dünya gerçeğinin dışında kalanlar, çağdışı kalmaya mahkum olacaklardır.

.. Artık yeni düzende, eskimiş sloganları hala topluma hedef olarak sunmaya çalışan sorumsuz, sığ politikacılara da yer olmayacaktır.

.. Artık, devlete ya da halka sahip çıkılıyor görüntüsü altında popülist ve oportünist politikalarla geleceğe ilişkin hiçbir sorunun çözülmemeyeceği de anlaşılacaktır.

.. Değişimin özelliklerini özümsemiş, düşünen, bilgi üreten ve bilgi kaynaklarını iyi kullanan, gerçekçi, akılcı, bilime öncelik veren, yeniliklere açık, çağdaş, laik ve demokrat insanlar yetiştirmeyi amaçlayan bir eğitim sistemi kaçınılmazdır.

.. En önemli hedefimiz bilgi toplumunun odağında bir Türkiye yaratmak olmalıdır. Böyle bir hedefe, laiklik ve bilimselliğin dışına çıkarak, batıdan koparak ya da genel deyimlerle çağdaş dünya değerlerine ters düşerek ulaşılamayacağı aşikardır.

.. Türkiye, rejim tartışmaları ile çalkalanan bir ülke olmamalıdır.

.. Türkiye, Avrupalı Hristiyan Demokrat partilerin veya liderlerin belirlediği meçhul kadere mahkum bir ülke değildir.

.. Türkiye, Avrupalıların, 'köktendinci eğilimlerin etken olmaları nedeniyle bir medeniyet projesi olan Avrupa Birliği içinde yer alamaz' şeklindeki değerlendirmesine muhatap bir ülke hiç değildir.

.. Ve nihayet Türkiye, yeni dünya düzeninde konumu başka devletler tarafından belirlenen bir ülke olmaktan süratle kurtulmalıdır."

Parlamento Muhabirleri Derneği 22. Olağan Genel Kurulu yapıldı.

TBMM Başkanı Kalemli:

Cumhuriyetin temel ilkeleri sorgulanamaz

Parlamento Muhabirleri Derneği'nin 22 nci Olağan Genel Kurulu 27 Nisan'da Ankara'da yapıldı. Genel Kurul sonunda yapılan seçimde **Başı Kaşıkçı** yeniden PMD Başkanlığına seçildi.

TBMM Başkanı **Mustafa Kalemli**, Genel Kurul'da yaptığı konuşmada, ülkenin tüm kesimlerinin her alanda serbestçe görüşlerini ifade edebildiğini ve bunun çoğulcu ve katılımcı demokrasi açısından olumlu olduğunu belirterek "Burada dikkat edilmesi gereken husus, cumhuriyetimizin temel ilkelerinin tartışma ve sorgulama konusu yapılmamasıdır" dedi.

TBMM Başkanı **Kalemli**, toplumun tüm kesimleri olarak toplumsal barış ve istikrarın korunması, ülkenin kalkınması, halkın huzur, güven ve refah içinde yaşama sürecinin oluşturulması ve sürekliliğinde herkesin üzerine düşen görevi yapması gerektiğini söyledi. Bu konuda siyasetçi ve gazetecilere büyük görev düştüğünü ifade eden **Kalemli**, siyasetçinin kendi alanı içindeki görev ve sorumluluğuna dikkat çekeceğini, basının da iletişim özgürlüğü içinde titizlik ve özenle görevini yerine getireceğini bildirdi.

Politikacının en büyük gıdasının alkış ve takdir olduğunu ancak bazen haklarında eleştirel yazılar da çıkabildiğini belirten **Mustafa Kalemli**, "Politikacı ne verirse, basın da onu işler" diye konuştu.

Kalemli, TBMM'nin toplumdan ayrı düşünümeyeceğini, toplum ne ise TBMM'nin o olduğunu kaydetti ve şöyle devam etti:

"Hep tenkit ediyorum. Partilerin başındaki kişiler de zaman zaman

parlamentarileri yok sayıyorlar, es geçiyorlar ama iş sıkışınca (Bu işi Parlamento çözecek) diyorlar. Neresi çözecek? Başka bir yer mi? Bu yeni bir çözüm şekli mi? Yeni bir şey bulmuş gibi Parlamenteyle geleceğini söylüyorlar. Kim kimi kandırıyor? Zaten Parlamenteyle gelecek. Başka bir yere mi götürecek? Ben dokuz ay önce bir takım cümleler söyledim, görevimi yaptım. Rahatsızlığı ortaya koydum. Benden aylar sonra bir takım kişiler bir şey söyleyince mi Parlamento'nun değeri ortaya çıktı?"

Parlamento Muhabirleri Derneği başkanlığına yeniden seçilen **Başı Kaşıkçı** da konuşmasında Dernek olarak Türkiye'nin demokrasi mücadelesinde Atatürk ilkeleri, demokrasi ve laikliğe bağlı olduklarını söyledi. Siyasal gelişmeler açısından yaşamakta olan tikanıklığın tek çıkış noktası olarak Parlamento'yu gördüklerini belirten **Kaşıkçı**, "Bu Parlamento, tarihinde en çetin şartlarda en büyük başarıları ortaya koyabilmiş bir kurumdur" dedi.

Sistemi üç kez kesintiye uğratan darbe ve ara rejimlerin çözüm olmadığının ortaya çıktığını vurgulayan PMD Başkanı **Kaşıkçı**, "Milletvekillerinin sağduyuyla içinde bulduğumuz busıkıntılı dönemi de aşacağına olan inancımız tamdır. Belki zaman alacaktır ancak çözümler kalıcı olacak, yeni sorunların doğmasına yol açmayacaktır." dedi.

Genel Kurul'da yapılan seçim sonucu yeni PMD Yönetim Kurulu, **Başı Kaşıkçı**, **Emin Özgönül**, **Mete Belovacıklı**, **Ahmet Dirican**, **Mehmet Deniz**, **Kemal Saydamer**, **Haydar Öztürk**'ten oluştu.

Türkeş öldü

Uzun yıllar Türk siyasi yaşamında etkin olan ve "Başbuğ" olarak anılan Milliyetçi Hareket Partisi lideri **Alparslan Türkeş**, 4 Nisan günü

Ankara'da, geçirdiği bir kalp krizi sonucu 80 yaşında hayatını kaybetti. 1917 yılında Lefkoşe'de doğan **Türkeş**, Kara Harp Okulunu bitirmiş, Milli Birlik Komitesi üyeliği, çeşitli dönemlerde milletvekilliği, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı, MHP ve MHP Genel Başkanlığı görevlerinde bulunmuştu. En son 19. Dönem Yozgat milletvekilliği yapan **Türkeş**, evli ve 7 çocuk sahibiydi.

Türkeş, 8 Nisan günü, Ankara, çok sayıda kişinin katıldığı törenlerle toprağa verildi.

Aktuna ve Erez istifa etti

RP-DYP koalisyon hükümetinin DYP'li bakanlarından Sağlık Bakanı **Yıldırım Aktuna** ile Sanayi Bakanı **Yalım Erez**, 26 Nisan 1997 günü görevlerinden istifa ettiler. İstifa dilekçelerini Başbakan Necmettin Erbakan'a veren bakanlar, yaptıkları açıklamada, hiçbir şeyin Türkiye'den daha önemli olmadığını ve rejimi korumak için istifa ettiklerini bildirdiler. İnsanların kişisel hırslarının ülke çıkarlarının önünde olmaması gerektiğini vurgulayan bakanlar "İnsanlar gerektiğinde koltuklarını bırakmayı bilmeli" dediler.

Proje yarışmasında dereceye girenlere ödülleri TBMM Başkanı tarafından törenle verildi

'Milletvekili Çalışma Binası' proje yarışması sonuçlandı

TBMM Kampüsü içinde yer alan Halkla İlişkiler Binasının ihtiyaca cevap verememesi üzerine, yine kampüs içinde yeni bir "Milletvekili Çalışma Binası" inşa edilmesi kararlaştırıldı. Bu amaçla TBMM Başkanlığınca serbest, ulusal ve tek kademeli olmak üzere açılan proje yarışması sonuçlandı.

TBMM Başkanlık Divanı, milletvekili sayısının 450'den 550'ye çıkması nedeniyle mevcut Halkla İlişkiler binalarında ortaya çıkan yerleşim sıkıntısını gidermek için, Meclis Başkanlığına araştırma yapma ve yatırım programı hazırlama görevi vermişti. Meclis Başkanlığı da bu yetkiye dayanarak "Milletvekili Çalışma Binası" için Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü-Mühendislik ve Mimari Proje Yarışması Yönetmeliği kuralları içinde ve TMMOB kayıtlı üyeleri arasında proje yarışması açtı.

Proje yarışmasının **Danışman Jüri Heyetinde** TBMM Başkanı Doç. Dr. Mustafa Kalemli, TBMM Genel Sekreteri Doç. Dr. Necdet Basa, TBMM Genel Sekreter Yardımcısı (Teknik) Fahri Köprülü, Teknik Daire Başkanı Mehmet Mısırlı, Makine

Yüksek Mühendisi Celal Okutan, Elektrik Yüksek Mühendisi Yılmaz Serter ve İnşaat Yüksek Mühendisi Ali Terzibaşoğlu yer aldı.

Yüksek Mimar Prof. Dr. Gönül Tankut, Yüksek Mimar A. Mustafa Aslaner, Yüksek Mimar Prof. Dr. Yıldırım Yavuz, Yüksek Mimar Affan Yatman, Yüksek Mimar Oral Vural'dan oluşan Asli Jüri'nin aldığı kararlar 8 Nisan'da açıklandı.

ÖDÜL TÖRENİ

TBMM Başkanı **Mustafa Kalemli** proje yarışmasında dereceye girenlere ödellerini verirken yaptığı konuşmada, Meclis kampüsü içinde günlük dolaşımın ortalama 6 bine ulaştığını, Genel Kurul Binası ile Halkla İlişkiler Binasının tam olarak ayrılmadığını, bunun da Meclis çalışmalarını zorlaştırdığını söyledi. Mevcut durumun denetim ve güvenlik sorunları ortaya çıkmasına da neden olduğunu belirten **Kalemli**, bu sorunların çözümü için yeni bir Halkla İlişkiler binası yapılmasının öngörüldüğünü belirtti.

Jüri Başkanı da, TBMM Başkanı **Kalemli**'ye mimarlık camiasına yaptığı katkılardan dolayı, **Kalemli** de jüri üyelerine çalışmalarından dolayı birer plaket verdiler

Proje yarışmasında **Semra ve Özcan Uygur**'un hazırladığı proje birinciliği kazandı ve 1 milyar 750 milyon liralık ödüle layık bulundu. Halen Meclis Taburunun bulunduğu yere yapılacak olan yeni Halkla İlişkiler Binası için açılan yarışmaya katılıp dereceye giren diğer proje sahipleri şunlar:

İkincilik Ödülü: **Hayri Anamurluoğlu, Bilal Yakut ve Faruk Eşim.**
Üçüncülük Ödülü: **Haldun Sunal.**
Dördüncülük Ödülü: **Cüneyt ve Simin Akbulut.**

Beşincilik Ödülü: **Dilek Topuz, Bünyamin Derman ve Pınar Atay.**
Altıncılık Ödülü: **Ahmet Yertutan, Süleyman Bayrak**
Yedincilik Ödülü: **Mürşit Günday, Mete Öz, Mehmet Soylu ve Hüsnü Ceylan.**

Sekizincilik Ödülü: **Semin Goral. Erdoğan ve Can Elmas, Ela Çil ve Tan Kamil Gürel, Yavuz İnce, Özdem Berk ve Selim Velloğlu ile Yakup Hazan**'ın projelerinin de satın alınması kararlaştırıldı. Yeni Milletvekili Çalışma Binası tamamlandığında, şimdiki Halkla İlişkiler binaları, komisyon ve personel çalışma büroları olarak hizmet verecek.

Yıldız Porselen ve Hereke Dokuma fabrikaları, el sanatlarımızı yaşatacak

Yıldız Çini ve Porselen Fabrikası

Meclis bünyesinde yer alan **Yıldız Porselen Seramik Fabrikası** ile **Hereke Dokuma Fabrikası**, fabrikasyon üretim yerine el sanatlarına dönük üretim yapacak.

TBMM Hesaplarını İnceleme Komisyonu Başkanı **M Altan Karapaşaoğlu**, her iki fabrikanın tarihi misyonu çerçevesinde üretim yapması gerektiğini söyledi. **Karapaşaoğlu**, daha önce İstanbul'da bulunan ancak sonradan Hereke'ye taşınan Dokuma Fabrikası'nın da yeniden İstanbul'a saray içine getirilmesini düşündüklerini söyledi.

RP Bursa Milletvekili olan **Karapaşaoğlu**, TBMM bünyesindeki saray, köşk, kasrın durumunu konusunda geniş çaplı bir çalışma başlattıklarını hatırlattı, aynı bünye içindeki fabrikalar konusunda ise şunları söyledi:

"İstanbul'da iki tane fabrikamız vardır. Bunlardan birisi **Yıldız Porselen Seramik Fabrikası**, diğeri de **Hereke'deki dokuma tesisi**. Saray

kurulduğu zaman, İmparatorluğun saray mutfağının ihtiyaçları için özellikle fayanslarının, çinilerinin, tarihi camilerde çok kıymetli yerlerde kullanılan çinilerin yapımı için bu porselen fabrikası kurulmuş. Bu fabrika zamanla fabrikasyona geçmiş, bir müddet kapatılmış, sonra yeniden çalıştırılmış seri üretime geçmiş ve dolayısıyla tarihi hüviyetini kaybetmiş. Tarihi hüviyetinde el sanatları hakimdi, fabrikasyon değil.

HEM İHTİYAÇ HEM HEDİYE

Şimdi Türkiye'de olsun Dünya-da olsun çok büyük seramik fabrikaları var. Prodüksiyon olarak onlarla yarışmak mümkün değil zaten. O zaman amaç ne olmalı, tarihi hüviyetini korumak için yine sanat ağırlıklı, el sanatlarına dönük olarak imalatını sürdürmeli.

Bu düşünceyle Yıldız Porselen Fabrikasını yalnız fırınlarının yenilenmesi yoluyla, çünkü porselelin pişirilmesi lazım, ama onun dışındada el sanatlarına dönük olmak üzere

imalatının sürdürülmesi kararlaştırıldı. Böyle bir tavsiyede bulunuldu. Tabak çanak değil, hem eski el sanatlarımızın yeniden canlandırılması hem de mevcut cami, saray gibi değerlerimizin onarımında kullanılacak seramik malzemelerin üretilmesi söz konusu olmalıdır. Cumhurbaşkanlığımızın, Meclisimizin ve diğer bazı kuruluşlarımızın ihtiyaçlarını da görecektir ama daha ziyade el sanatlarına dönük çalışacak.

Ayrıca parlamenterlerimiz yurtdışına gidiyorlar, dışarıdan misafir kabul ediyorlar. Bunun için bir sürü paralar harcanıyor pahalı hediyeler alınıyor, halbuki bizim elimizde ne kadar güzel el sanatlarımızı temsil eden çini işlemlerimiz var, halı dokumalarımız var, ipek halılarımız var. Bunlar hediye edilebilir. Bu maksatla Parlamento binamız içinde gerek çini ve porselemlerin gerekse el dokuması halıların sergilenmesi için bir sergi alanı açılmasını da talep ettik. İnşallah, Başkanlığımız bu konuyu da görüşüyor.

HEREKE'NİN DURUMU

Daha önce Saray'da olan dokuma fabrikası, zamanla Hereke'ye taşınmış. Hereke'de ayrı bir tesis halinde. Bu tesisin yeniden Saray bünyesine taşınmasını ve eski hüviyetinde muhafaza edilmesini ve yine sanata dönük, eski eserlere dönük imalat yapmasını tavsiye ettik, ayrıca el sanatlarına dönük bu çalışmanın tanıtılmasını, en azından Meclis Televizyonunda tanıtılmasını bir sergi salonunda da teşhir edilmesini, giden ve gelenlere bunlarla hediye verilmesinin uygun olacağını belirttik. Bunların dışında bir reorganizasyon, yenisinden yapılandırma gerektiğini raporumuzda belirttik."

Kalemlî'nin Atina ziyareti, iki ülke parlamentoları arasında olumlu hava yarattı

Ankara-Atina arasında samimi diyalog

Akdeniz Ülkeleri Meclis Başkanları Konferansı 6-7 Nisan tarihlerinde Yunanistan'ın başkenti Atina'da yapıldı. Toplantıya katılan TBMM Başkanı **Mustafa Kalemlî** hem konferansta bir konuşma yaptı hem de Yunanistan Meclis Başkanı **Apostolos Kaklamanis** ile önemli bir görüşme yaptı.

TBMM Başkanı **Kalemlî**'nin Atina'ya yaptığı bu ziyaret, uzun yıllardır sorunlu bir çizgi izleyen iki ülke arasındaki ilişkilerde son haftalarda başlayan olumlu havanın daha da artmasına yol açtı. Başkan **Kalemlî**'nin **Kaklamanis** ile yaptığı görüşme her iki ülke basınında olumlu yankı buldu.

27-28 Kasım 1995'de Barselona'da toplanan Avrupa-Akdeniz Konferansı sonucu yayınlanan bildiriye taraf olan ülkelerin Meclis Başkanlarının katıldığı toplantı için Atina'ya giden **Kalemlî**, Yunan meslekdaşı ile yaptığı görüşmeden sonra "İki ülke ilişkilerinde barış ve dostluk yolunda yeni bir beyaz sayfa açılmıştır" dedi. **Mustafa Kalemlî** şunları söyledi:

"Yunanistan Meclis Başkanı **Apostolos Kaklamanis** ile çok faydalı bir görüşme yaptım. Hemen hemen her konuda mutabık kaldığımızı büyük bir gönül rahatlığı ile söyleyebilirim. Türk Yunan dostluğunun **Atatürk** ve **Venizelos**'tan sonra çok sağlam temeller üzerine oturtulduğu konusunda mutabakata vardık ve bizim de o insanları örnek almamız konusunda görüş birliğine vardık. İki ülke arasındaki dikenleri, konuşarak ortadan kaldırmaya karar verdik. Bu diyaloga hem Akdeniz'in hem de Avrupanın ihtiyacı olduğuna inanıyoruz, bunun için parlamentolar arası dostluk ve özel çalışma

gruplarının kurulmasını kararlaştırdık."

Kaklamanis'i Ankara'ya davet ettiğini ve bu davetin meslektaşları tarafından kabul edildiğini söyleyen **Kalemlî**, bu görüşmenin devamının Ankara'da yapılacağından duyduğu memnuniyeti dile getirdi. **Kaklamanis** ise **TBMM Başkanı**'na Atina'yı tekrar ziyaret etme ve beraber tavernaya gitme çağrısında bulundu.

Yunanistan Meclis Başkanı **Apostolos Kaklamanis** de iki ülke parlamentolarının dostluk yolunda çok önemli bir rol oynayabileceklerine dikkat çekerek, şunları söyledi:

"İki ülkenin barış ve güvenlik içinde yaşaması çok önemlidir. Biz, **Atatürk** ve **Venizelos**'un barış yolunda attığı temelleri güçlendireceğiz. Ancak, iki ülke ilişkilerinde barışı zora sokan engelleri ortadan kaldırmamız lazım. Meslekdaşım ile görüşmemizin başında geçmişten konuşmayacağımız konusunda anlaştık, bu konunun iki ülke halkları için çok önemli olduğunun bilincindeyiz."

Kaklamanis, iki ülke parlamentoları arasında kurulması için karar verdikleri çalışma gruplarının hayata geçirilmesini istediklerini, ilk olarak da uyuşturucu ve kaçakçılık konusunda çalışma yapan parlamento gruplarının kurulması yönünde görüş birliğine vardıklarını vurguladı.

KONFERANS KONUSMASI

TBMM Başkanı **Mustafa Kalemlî**, Akdeniz Ülkeleri Meclis Başkanları Konferansı'nda yaptığı konuşmada ise Türkiye'nin, Barselona sürecinin bir yılı aşkın uygulamasının beklentilerin gerisinde kaldığı inancında olduğunu, Avrupa-Akdeniz süresinde parlamenterlerin daha faal roller

oynayarak Barselona Deklarasyonunda yer alan hedeflerin gerçekleştirmesine daha somut katkılarda bulunabileceklerini söyledi.

Akdeniz Havzasında barış, istikrar ve güvenliğin sürdürülmesine Türkiye olarak büyük önem verdiklerini söyleyen **Kalemlî**, Havzadaki işbirliğinin önünde kültür, din ve milliyet farklılıklarının bir engel teşkil etmemesi gerektiğini vurguladı. **TBMM Başkanı Mustafa Kalemlî** şöyle devam etti:

"Türkiye, Avrupa-Akdeniz işbirliğinden beklenen ekonomik ve mali yararların sağlanabilmesi için Akdeniz ülkelerinin birer ekonomik ve ticari ortak konumuna getirilmesi gerektiğine inanmaktadır. Bunun için Avrupa-Akdeniz işbirliğinin, herşeyden önce iki yönlü bir trafik olması gerektiği düşüncesindeyiz. Aksi taktirde, işbirliğinin sadece AB ülkeleri lehine işleyecek tek yönlü bir trafik olacağı yolundaki iddialar geçerlilik kazanacaktır."

Herhalde bu nedenle AB Akdeniz ülkelerine mali ve ekonomik yardım yapmayı öngörmekte ve bu ülkelerin ekonomilerini AB ülkeleri ile uyumlu hale getirecek yapısal reformlara tabi tutmalarını tavsiye etmektedir. Bu suretle Akdeniz ülkelerinin ekonomik kapasitelerinin artırılarak ekonomik ve ticari ilişkilerin iki taraf yararına işlemlerini hedef almaktadır.

Bu vesileyle, AB'nin Akdeniz ülkelerine yaptığı mali yardımın ayrımcı bir nitelik kazanmamasına dikkat etmek gerektiğinin altını çizmeliyim. Avrupa-Akdeniz ortaklığının mali işbirliği ayağı olan MEDA programı ile ilgili AB tutumundan memnun olmadığımızı da vurgulamalıyım."

Türkiye, AB'ye tam üyelik yolunda bir adım daha attı

Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ilişkilerin geleceğinin belirlenmesi konusunda son dönemece girildi. AB'ye aday ülkelerin belirlenmesine az bir süre kala, Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu'nun 15-16 Nisan tarihleri arasında Ankara'da yapılan toplantısında iki önemli tavsiye kararı alındı. **Türkiye'nin sunduğu tavsiye karar tasarısı AB'ye aday ülkeler arasında (ki Türkiye de buna dahil), hiç bir fark gözetilmemesini ve herkese eşit davranılmasını;** Alman Parlamenter **Claudia Roth'un** teklifi ise serbest dolaşım hakkını öngörüyordu ve her iki tavsiye önerisi oybirliği ile toplantıda belirlendi.

Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu Eş-Başkanı **Hasan Denizkurdu**, KPK Toplantısını açarken yaptığı konuşmada, AB'nin genişleme sürecinde önyargısız ve ayrımcılıktan uzak durulacağı konusunda Türkiye dahil tüm ülkelere güvence verilmesi gerektiğini belirterek "Aksi taktirde genişleme sürecinin tutarlılığı zaafa uğrayacaktır" dedi.

AB'nin 1993 Kopenhag Zirvesinden sonra Merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerini hedef alan bir genişleme stratejisi geliştirdiğine değinen **Denizkurdu**, şöyle konuştu:

"Bu çerçevede Türkiye'nin çok basit ve mantıklı bir talebi bulunmaktadır. Bu da, 1963 yılından bu yana Toplulukla nihai hedefi tam üyelik olan bir ortaklık anlaşması bulunan Türkiye'nin adaylığını diğer adaylarla aynı şekilde ve aynı süreç içinde ele alınmasıdır. Tek isteğimiz eşit ve adil bir muamele görmektir. Aynı kistaslara ve objektif ölçülere göre değerlendirdiğimizde müracaatımızın iyi sonuç vereceğini görüyoruz."

Hasan Denizkurdu, NATO'nun

genişlemesinin gündemde olduğu bir sırada, bir yandan Türkiye'den genişleme için onay istendiğini ancak bir yandan da Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üyeliğinde bir çekingenlik bulunduğunu belirterek "Bu çekingen tavır Türkiye'de ciddi bir hassasiyete yol açmaktadır" dedi. **Denizkurdu** sözlerini şöyle sürdürdü:

"Avrupa Birliği'nin Türkiye'yi genişleme sürecine resmen dahil etmemesi halinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin NATO'nun genişlemesine yeşil ışık yakmasının zorluklar taşıyacağı kanısındayım. Türkiye ve TBMM, NATO'nun genişlemesine ilke olarak taraftardır. Ancak NATO genişlediği taktirde Türkiye'nin üstleneceği risk ve sorumlulukların da artacağı, böyle ilave yük ve sorumluluklar yüklenecek bir ülkenin AB içinde öncelikle yer alması gerektiği aşikardır."

DANKERT'İN AÇIKLAMALARI

Türkiye-AB KPK Eş-Başkanı Hollandalı parlamenter **Pieter Dankert** ise Türkiye ile Avrupa arasında 1963 yılından bu yana çok geniş çaplı çalışmalar yapıldığını. 1 Ocak 1996'da başlayan gümrük birliğinin bu ilişkilerin en önemlisini teşkil ettiğini belirterek şunları söyledi:

"Tabii ki çok şey yapılıyor ve sanıyorum ki siz on yıl önce AB'ye tam üyelik için başvuruda bulundunuz. Fakat o zaman her şeyin olgunluğa kavuşmadığı söyleniyordu, fakat bugünkü konuşmalarda da Avrupa'da artık bunu görüyoruz. Bazı kistasların artık yerine getirilmesi gerekir ki bir tam üyelik söz konusu olsun. Apeldoern'de belirtildiği gibi Türkiye'nin üyeliği konusunda opsiyon hala açıktır."

Biz Parlamento üyeleri Avrupa'daki Türklere yönelik bazı menfur olaylar karşısında çok temkinli ve

dikkatli davranmalıyız ki, güçlükler ve zorluklar Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ilişkileri hiç bir şekilde zedelemesin."

ÇİLLER'İN KONUŞMASI

Dışişleri Bakanı **Tansu Çiller** de toplantıda yaptığı konuşmada, Türkiye'nin insan hakları konusunda gerekli adımları sürekli attığını, bunu kendi halkının mutluluğu ve özgürlüğü için yaptığını söyledi. Yasalarda bu yönde değişiklikler yapılmasına devam edildiğini, işkencenin önlenmesi için de geniş bir eğitim programı hazırlandığını söyleyen **Çiller**, Türkiye'nin 13 genel seçim yapmış, uzaya üçüncü uydusunu fırlatmaya hazırlanan, 15 ulusal TV kanalı olan, hür basını olan bir ülke olduğunu vurguladı. Türkiye'nin tek isteğinin AB'ye alınacak aday ülkeler arasında ayırım yapılmaması olduğunu ifade eden Dışişleri Bakanı **Çiller**, şöyle devam etti:

"Mesele kimin önünde, kimin olduğu meselesi değildir. Mesele, eşit kistaslarla bütün ülkelerin değerlendirilmeleri ve bu değerlendirmenin fiiliyata geçirilmesi meselesidir. İşte bizim üzerinde durduğumuz konu budur ve nitekim, **Roma**'da yapılan toplantıya katılan tüm üye ülkeler, eşit kistasın kullanılması konusunda hemfikir olmuşlardır ve yine **Apeldoern**'de çıkan karar Türkiye'nin bir Avrupa vokasyonu olduğu şeklindedir. Türkiye'ye tam üyelik yolu 1963 ortaklık anlaşması ve 1989 komisyon görüşünde belirtildiği şekilde açıktır, tam üyeliğe adaylık konusunda diğer aday ülkelerle aynı kistaslar uygulanacaktır. Komisyon, Türkiye ile ilişkilerin geliştirilmesi ve derinleştirilmesi için bir rapor hazırlayacaktır, bu rapordaki görüş ve öneriler tam üyeliğe alternatif olmayacaktır."

İşte bizim hedefimiz **Apel-**

doern'da kabul edilen bu anlayışın fiiliyata geçirilmesidir. Bu amaçla, önümüzdeki dönemde ve en geç **Ams-terdam Zirvesi** vesilesiyle Türkiye'nin eşit muamele göreceği ilkesine resmîyet kazandırılmasını bekliyoruz."

Eşit muamele isteğinin sadece Türkiye'nin değil Avrupa'nın da lehine olacağını vurgulayan **Çiller**, "Avrupa büyüyecek, büyüyen Avrupa'da bütün bu ülkeler yani yıllar boyu Türkiye'nin hürriyetlerine kavuşması için mücadele verdiği bütün bu ülkeler yerlerini alacaklar, Türkiye bunun destekçisi olacak; NATO büyüyecek, bu büyüyen NATO'da bütün bunların destekçisi Türkiye olmaya devam edecek, ancak bir gerek daha açıktır o da yine NATO dökümanlarında belirtildiği gibi, bizim eşit kıstaslarla bu büyüme sürecinin içinde savunma, siyasi ve iktisadi işbirliği alanlarında eşit kıstasların uygulandığı bir Avrupa'da Türkiye'nin yerini alması bu bölgedeki barış açısından ve Avrupa'nın geleceği açısından önemli bir kavramdır." dedi. Alman Parlamento **Roth**'un birden fazla evliliği olan bir bakanla aynı hükümette yer almasını nasıl açıklayacağını sorması üzerine, **Çiller**, Türkiye'nin kadın haklarını veren ilk Avrupa ülkelerinden biri olduğunu, kimsenin Türkiye'nin işçilerine karışamayacağını ifade etti.

HEYETLER

Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu toplantısına katılan Türk Parlamento heyetinde şu isimler yer aldı:

Hasan Denizkurdu (Eş-Başkan), **Bülent Akarcalı** (Eş-Başkan Yardımcısı), **Mümtaz Soysal** (Eş-Başkan Yardımcısı), **Ertan Yülek**, **Osman Berberoğlu**, **Aykon Doğan**, **Nami Çağan**, **Tekin Enerem**, **Birgen Keleş**, **Bülent Arınç**, **Sümer Oral**, **Akın Gönen**, **Teoman Akgür**, **Murat Karayalçın**, **Salih Yıldırım**.

KPK'ya katılan AB heyetinde ise **Pieter Dankert** (Eş-Başkan), **Gerard M.J. Deprez** (Eş-Başkan yardımcısı), **Caudia Roth** (Eş-Başkan Yardımcısı), **Doeke Eisma**,

Konstandinos Hatzidakis, **Nikitas Kaklamanis**, **Anna Karamanou**, **Werner Langen**, **James Moorhouse** ve **Martin Schultz** yer aldılar.

Toplantıya katılan sözkonusu parlamenterler Türkiye-AB ilişkileri, Türk-Yunan ilişkileri, Kıbrıs sorunu, Türkiye'deki insan hakları sorunu gibi konular üzerinde ayrıntılı çalışmalar yaptılar. Toplantılar sırasında KPK'nın AB tarafı bazı Türk sivil örgüt temsilcileriyle görüşmelerde bulundular.

TARTIŞMA KONULARI

Toplantıda beş ana gündem maddesi ve bunlara ilişkin raporlar ele alındı. Raportörlüğünü **Akarcalı ve Hatzidakis**'in yaptığı "**Ortaklık Anlaşmasının işleyişi ve özellikle gümrük birliğinin uygulanmasıyla ilgili görüş alışverişi**", **Karayalçın ve Schultz**'un raportörlüğünde "**Hükümetlerarası Konferansın perspektifleri konusunda görüş alışverişi ve Türkiye'nin Amsterdam Avrupa Konseyi zirvesine katılımı**", **Gönen ve Roth**'un raportörlüğünde "**Vize politikası ile ilgili görüş alışverişi ve AB ülkelerindeki Türk vatandaşlarının durumu**", **Çağan ve Dankert**'in "**MEDA programı ve Türkiye**", **Mümtaz Soysal**'ın hazırladığı "**Türkiye'de politik ve ekonomik durum; AB'nde politik ve ekonomik durum üzerine görüş alışverişi**" konuları üzerinde uzun süren tartışmalar yapıldı.

TAVSİYE KARARLARI

Toplantının sonunda, Türk tarafının verdiği "**Türkiye'ye AB üye adaylığı diğer ülkelerle eşit kıstaslar uygulanması**" ve **Roth**'un verdiği "**Türkiye-AB arasında zorunlu vizenin kaldırılması**" konularındaki iki tavsiye kararı kabul edildi.

DENİZKURDU'NUN AÇIKLAMASI

Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu Eş-Başkanı **Hasan Denizkurdu**, toplantının bitiminde düzenlediği basın toplantısında, toplantı sırasında, 30 yıldan uzun zamandır süren Türkiye-AB Ortaklık Anlaşması'nın Türkiye'ye bir hak sağladığı ve Türkiye'nin tam üyelik hakkının açık

olduğunun ifade edildiğini bildirdi.

Görüşmelerde Avrupa tarafının Gümrük Birliği'nden doğan mali yükümlülüklerinin yerine getirilmesinin de ele alındığını belirten **Denizkurdu** AB'nin bu yükümlülükleri yerine getireceği ve bugüne kadar esirgediği mali yardımları açacağı yolunda bir izlenim aldıklarını söyledi. Toplantıda, Almanya ve Hollanda'da Türklere yönelik saldırıların da ele alındığını açıklayan Eş-Başkan, her iki ülkenin güvenlik görevlilerinin olayların aydınlatılması için gerekeni yaptığını, bu konuda her iki tarafından da yaptıkları açıklamalarda dikkatli olması gerektiği üzerinde durulduğunu ifade etti.

Claudia Roth tarafından verilen vizenin kaldırılması tavsiye kararının da onaylandığını hatırlatan **Denizkurdu**, serbest piyasa modeli mantığının, insanların ve malların serbest hareket etmesine dayandığını, Türk halkına ve işadamlarına uygulanan vizenin bu mantığa aykırı olduğunu kaydetti. **Denizkurdu**, başta Yunanlılar olmak üzere Avrupa Parlamenterleriyle bundan sonra daha sıkı ilişki içine gireceğini, Yunan Parlamenterlerin bu toplantıda çok olumlu bir çizgi içinde olduklarını söyledi.

DANKERT

Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu Eş-Başkanı **Pieter Dankert** de toplantının Türk basınında yer aldığı şekliyle "iki bayan arasındaki horoz döğüşünden ibaret olmadığını" belirterek, son derece verimli ve olumlu görüşmeler yapıldığını bildirdi. Yunan parlamenterlerin toplantılar sırasında olumlu tavır içinde olduklarına dikkat çeken **Dankert**, MEDA fonlarının verilmemesi için neden sadece Türkiye'deki insan hakları koşulları getirildiğine ilişkin bir soru üzerine, açık yanıt vermezken "Türkiye'nin AB'ne ortak üye olduğunu, ileride tam üyelik şansının bulunduğunu" söylemekle yetindi. Ankara'da iki gün süren toplantıda alınan tavsiye kararları, TBMM, Avrupa Komisyonu Başkanlarına ve AB yürütme organlarına bildirilecek.

*KEİPA Kültür, Eğitim ve Sosyal İşler Komitesi
Rize'de toplandı*

KEİPA, mülteciler sorununu tartıştı

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenterler Asamblesi (KEİPA)'nın yan kuruluşlarından **Kültür, Eğitim ve Sosyal İşler Komitesi** sekizinci toplantısını 9-10 Nisan tarihleri arasında Rize'de yaptı. Toplantının ana gündem maddesini mülteciler sorunu oluşturdu.

Toplantıya TBMM'yi temsilen KEİPA Türk Grubu Başkanı **İstemihan Talay**, Komite üyeleri **Ahmet Kabil (Rize)**, **Latif Özek (Samsun)** ve **Necmettin Aydın (Zonguldak)** katılırken **Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan, Moldova, Romanya, Rusya, Ukrayna ve Yunanistan**'dan temsilciler ile **AKPM, Uluslararası Göçmen Örgütü, BM Mülteciler Yüksek Komitesi** gözlemcileri katıldı.

Komite Başkanı **Nina Zatsepina**, KEİPA'nın kısa süre içinde pek çok önemli adım attığını ve bu adımların parlamenterlerin bölgesel işbirliğini geliştirme konusunda üye ülkelerin hükümetlerine gereken desteği ve yardımı sağlama kararının göstergesi olduğunu ifade etti. Komite'nin KEİPA içinde özel bir yeri olduğunu vurgulayan **Zatsepina**, komitenin ilgi alanının ekonomik işbirliği alanından öteye geçerek, bölgesel entegrasyonun insani boyutlarına ve işbirliğine yönelmesi gerektiğini söyledi.

Rize Valisi **Erdal Ata** ise son yıllarda KEİPA üyesi ülkeler arasında siyasi, ekonomik, ticari, sosyal ve kültürel alanlarda işbirliği, dayanışma ve diyalog ortamının bir ivme kazandığını ve Örgütün bölgede barışın, istikrarın tesisine önemli katkıda bulunduğunu söyledi.

Türk Grubu Başkanı **İstemihan Talay** da "Yaratmaya çalıştığımız gelişmiş Karadeniz'e, özel sektörün öncülüğünde ulaşacağımızı unutmamalıyız" dedi. Ekonomik canlanmanın özel sektörün kendi iç dinamikleri ile sağlanabileceğini belirten **Talay** bu nedenle istikrar ve barışın bölge için en önemli hedef olması gerektiğini söyledi.

KEİPA Saymanı **Ahmet Kabil** ise, Kültür Komitesi olarak kültür alanında çalışacak araştırma kurumunun bir an önce hayata geçirilmesini istedi ve ayrıca taraflar arasında dil eğitimine önem verilmesi gerektiğini söyledi.

Komite toplantısında KEİPA üyesi ülkelerdeki mülteciler ve yerlerinden edilmiş kişilerin hakları ve sosyal korunmasına ilişkin bir tavsiye kararı alındı. Tavsiye kararında, mülteciler, insan hakları ve işkenceye karşı imzalanmış uluslararası anlaşmaların kabul edilmesi, bunlara paralel olarak ülkelerin iç hukuklarının düzenlenmesi, mültecilerle ilgili KEİPA üyeleri arasında anlaşmalar yapılması, Yakın Doğu'daki BM Filistin Mültecilerini Kurtarma Örgütü ışığında Kafkaslar için tek bir BM örgütü kurma girişimlerinin desteklenmesi gibi öneriler yer aldı.

Toplantıda ayrıca, KEİPA üyesi ülkelerin dillerini öğrenen öğrenciler için burs verilmesi, aynı ülkeler arasında TV ve Radyo programları değişimi yapılması, KEİ ülkeleri arasında şeker hastaları birliği toplantısı yapılması öngörüldü; ayrıca KEİ Akademik Temsilciler Konferansı yapılması önerildi.

Litvanya ile ilişkiler gelişiyor

Litvanya Parlamento Başkanı **V. Landsbergis** ve beraberindeki parlamento heyeti, TBMM Başkanlığı'nın resmi konuğu olarak 28 Nisan Pazartesi günü Ankara'ya geldi.

Konuk Parlamento Başkanı ve beraberindekiler Anıt-Kabir'i ziyaret ettikten sonra, Pazartesi günü TBMM Başkanı **Mustafa Kalemli** ile bir araya geldi. Heyet ise Dışişleri Komisyonu Başkan ve üyeleriyle görüşmede bulundu. **Landsbergis** başkanlığındaki Litvanya Parlamento Heyeti ertesi gün DSP Genel Başkanı **Bülent Ecevit**'i, ANAP Genel Başkanı **Mesut Yılmaz**'ı ziyaret ettikten sonra Anadolu Medeniyetleri Müzesini gezdi.

Cumhurbaşkanı **Süleyman Demirel**, **Landsbergis**'i aynı gün Çankaya Köşkünde kabul etti. Görüşmelerde iki ülke arasındaki ekonomik, siyasi ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesi konusu ele alındı, her iki ülkenin Parlamentoları arasında diyalogun artırılması öngörüldü. Sovyetler Birliği'nin dağılma sürecinde bağımsızlığına kavuşan Litvanya'nın NATO ve AB üyeliği ve Türkiye'nin AB üyeliği konuları da toplantıda ele alındı.

Litvanya Parlamento Heyeti, Çarşamba günü İstanbul'da tarihi ve turistik yerleri gezdikten sonra 1 Mayıs Perşembe sabahı Türkiye'den ayrıldı. Konuk heyette **Landsbergis** ve eşinin yanı sıra milletvekili olarak **Kasheta** ve **Glavyatskas** yer alırken Litvanya'nın Ankara maslahatgüzarı **Karvalis**, Dışişleri Bakanlığı Sekreteri **Sokolauskas** ve Parlamento Başkanı sözcüsü **Zakareviçiyene** de bulunuyordu.

Avrupa Konseyi Parlamenter Asamblesi, 1997 İkinci Dönem Toplantısı Strasburg'da yapıldı

23 Nisan, Avrupa'da da Çocuk Bayramı oluyor

Avrupa Konseyi Parlamenterler Asamblesi, 1997 yılı İkinci Dönem Genel Kurul toplantısı 21-25 Nisan tarihleri arasında Strasburg'da yapıldı.

Toplantıya Türk Grubu Başkanı **İsmail Cem** ile üyeler **Cevdet Akçalı, Ali Dinçer, Cemal Kulahtlı, Sina Gürel, Sûha Tanık, Lale Aytaman, Esat Kıratlıoğlu, Şükrü Yürür, Şamil Ayrım ve İsmail İlhan Sungur** katıldılar.

Toplantıda Türk delegasyonundan İzmir Milletvekili **Sûha Tanık**, bir konuşma yaparak 23 Nisan Milli Egemenlik ve Çocuk Bayramı hakkında bilgi verdi. **Tanık**, bu tarihin Türkiye'de olduğu gibi, Asamble tarafından çocuk bayramı olarak kutlanmasını öngören bir karar tasarısı sundu. Çeşitli ülkelerden üyelerin de imzaladıkları tasarı şöyle:

"Asamble,

1. Avrupa Konseyine üye devletlerin çocuklarının refahının önemini vurgulayarak;
2. Çocukların Avrupa'nın geleceğini temsil ettiklerinin bilincinde olarak;
3. Tüm Avrupa'da çocukları tolerans, özgürlük ve varlık ortamı içinde büyütmek için gerekli şartları geliştirmeye öncelik sağlanmasını vurgulayarak;
4. Avrupa'daki çocukların daha güvenli bir ortamda olabilmeleri için tüm önlemleri alarak;
5. Tüm üye ülkelerde çocuk haklarına saygıya davet ederek;
6. Avrupa Konseyi'ne üye devletlerde çocukların statülerinin ve haklarının geliştirilmesi için Asamble tarafından somut bir

eylem gerektiğine inanarak;

7. Avrupa Konseyi üye devletlerini 23 Nisan Avrupa Çocuk Günü'nün kutlama faaliyetlerinin Avrupa Konseyi Kültür, Eğitim Komitesi ve Sosyal Sağlık ve Aile İşleri Komitelerince belirlenmesi için görevlendirir."

Sûha Tanık'ın bu önerisi itirazsız benimsendi. Konu ilgili komitelerce yerine getirilecek.

AKPA toplantısında ayrıca Yunanistan Cumhurbaşkanı **Kostis Stefanopoulos** bir konuşma yaptı ve konuşmasının büyük bölümünde Türkiye'yi suçlayıcı ifadeler kullandı. **Stefanopoulos**, Türkiye'yi Avrupa'ya yayılmak için Yunanistan'ı bir direnç merkezi olarak görmekte suçladı ve bu nedenle ülkesinin savunmaya büyük paralar harcamak zorunda kaldığını öne sürdü; 12 mil konusunun ülkesinin temel hakkı olduğunu savundu.

Bu durum Türk delegelerce tepki ile karşılandı ve cevap verildi. **Cevdet Akçalı** söz alarak "Ben bu kadar zamandır bu Parlamento'dayım; bir devlet başkanının bu yakışıksız konuşmasını içime sindiremedim, protesto ediyorum" dedi. **Sûha Tanık**, iki ülke arasında son zamanlardaki yakınlaşmaya ters biçimde yapılan konuşmanın kendisini hayal kırıklığına uğrattığını söylerken **Şükrü Yürür** de iki ülke ilişkilerinde olumlu sinyaller olduğu bir sırada böyle bir konuşmanın zararlı olacağını vurguladı. Diğer Türk milletvekilleri de kendi söz sıraları geldiğinde Yunan Cumhurbaşkanı'nı kınayan konuşmalar yaptılar.

'Akdeniz'de güvenlik' tartışması

NATO içinde özel bir komite olan "Mediterranean Special Group-Akdeniz Havzası Özel Komitesi" 10-12 Nisan tarihleri arasında İtalya'nın Napoli kentinde bir toplantı yaptı. Toplantıya Türkiye adına **Cavit Kavak** ve **Tahir Köse** katıldı. Toplantıda, Akdeniz bölgesinde güven tesis etme önlemleri ele alındı.

Bosna-Hersek'te güven tesisi ile ilgili AGİT temsilcisi, Avusturya Ulusal Savunma Akademisinden **Heinz Vetschera**'nın "Avrupa'da ve Bosna'da Güven Tesisi" konusunda bir rapor sunduğu toplantıda ayrıca "Avrupa güvenliği ve güvenlik tesis rejimi-Dayton Anlaşmasıyla başlatılan Bosna'da güven tesisi rejiminden alınacak dersler" konulu bir tartışma açıldı. Toplantıda ayrıca Ortadoğu'da ve Akdeniz'de daha gelişmiş bir güven tesisi için neler yapılması gerektiği konusu ele alındı.

Azeri İnsan Hakları Komisyonunun Ankara ziyareti

Azerbaycan Milli Meclisi İnsan Hakları Komisyonu Başkanı **Sefyar Beyleroğlu** ve komisyon üyeleri resmi görüşmelerde bulunmak üzere 8 Nisan'da Ankara'ya geldi. **Beyleroğlu** ve beraberindeki heyet aynı gün Türk-Azeri Dostluk Grubu Başkanı **Osman Çilsal** ve Grup üyeleriyle, daha sonra da Dışişleri Komisyonu Başkanı **Sedat Aloğlu** ile görüşmelerde bulundu. Ertesi gün TBMM Başkanvekili **Yasin Hatiboğlu** tarafından kabul edilen **Beyleroğlu** ve beraberindeki heyet daha sonra İstanbul'a geçti ve 12 Nisan'da Türkiye'den ayrıldı.

AGİT-PA Başkanı Ruperez, Ankara, Diyarbakır ve İstanbul'da temaslarda bulundu

Türkiye, demokratikleşme ve insan haklarında önemli adımlar attı

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenterler Asamblesi (AGİTPA) Başkanı **Javier Ruperez** başkanlığındaki heyet 27 Nisan - 2 Mayıs tarihleri arasında TBMM Başkanlığı'nın resmi konuğu olarak Türkiye'ye bir ziyarette bulundu.

28 Nisan'da Anıt-Kabir'i ziyaret ettikten sonra TBMM Başkanı **Mustafa Kalemli** ile görüşen, daha sonra da **Korkut Özal** başkanlığındaki AGİT delegasyonu ile görüşen konuk heyet aynı gün öğleden sonra TBMM Başkanvekili **Uluç Gürkan**, Başbakan **Necmettin Erbakan**, Dışışleri Bakanı **Tansu Çiller** ve DSP Genel Başkanı **Bülent Ecevit** ile birer görüşme yaptı. Heyet ertesi gün de MİT Müsteşarı **Sönmez Köksal**, İçişleri Bakanı **Meral Akşener**, İnsan Haklarından sorumlu Devlet Bakanı **Lütfü Esengün**, TBMM İnsan Hakları Komisyonu Başkanı **Demir Berberoğlu** ve CHP Genel Başkanı **Deniz Baykal** ile bir araya geldi.

30 Nisan Çarşamba günü Cumhurbaşkanı **Süleyman Demirel** tarafından kabul edilen konuk heyet İnsan Hakları Vakfı Başkanı **Yavuz Önen**, Adalet Bakanı **Şevket Kazan** ve ANAP Genel Başkanı **Mesut Yılmaz** ile görüştü. 1 Mayıs Perşembe günü Diyarbakır'a geçen **Ruperez** ve beraberindeki heyet, Olağanüstü Hal Bölge Valisi, Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı, Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı ve Atatürk Sanayi Sitesi Başkanı ile görüştüktan sonra İstanbul'a geçti ve 2 Mayıs'ta Türkiye'den ayrıldı.

AGİTPA Başkanı **Ruperez**, görüşmeler sırasında yaptığı konuşmalarda, Türkiye ziyaretlerinin bir araştırma ya da soruşturma değil, örgüt

ile Türkiye arasındaki yanlış anlamaları ortadan kaldırma ve mevcut işbirliğini daha da ileri götürme amacı taşıdığını söyledi. **Ruperez**, son iki yılda demokratikleşme ve insan hakları konusunda atılan çok önemli adımların daha da ileri noktalara götürülmesi arzunu gözlediklerini; Türkiye'nin Avrupa'nın bir parçası olduğunu, AB'ye gerekli süreci tamamladıktan sonra üye olacağına inandıklarını belirtti. **Ruperez**, Kıbrıs konusunda atılacak bir olumlu adımın AB üyeliğini kolaylaştıracağını bildirdi.

Görüşmeler sırasında Türk tarafı da, azalmakla beraber bir terör sorununun yaşanmakta olduğunu, buna rağmen ilgili bakanlık ve Meclis Komisyonunda şikayetlerin incelendiğini, gözaltı süresinin kasaltıldığını, mahkemelerin suçluların olduğu yere gittiğini, işkencenin önlenmesi için eğitime önem verildiğini anlattılar ve diğer yasal düzenlemelerin hazırlıklarının sürdüğünü ifade ettiler. Türk tarafı Kürt sorunu konusunda ise Türk tarafının bir ırkı değil vatandaşlığı simgelediğini belirterek, Türkiye'de yaşayan herkesin yasalar karşısında eşit olduğunu, Kürtçenin insanlar arasında özgürce kullanıldığını ancak yaşayan bir dil olmaması nedeniyle okul açılmasının zor olduğunu açıkladı.

Ziyaret sırasında AGİTPA Başkanı **Javier Ruperez**'e İsviçre Delegasyonu Başkanı **Otto Schoch**, Demokrasi, İnsan Hakları ve İnsani Sorunlar Raportörü **Guikje Roethof**, İsveç Delegasyonu üyesi **Göran Lennmarker**, AGİTPA Genel Sekreter Yardımcısı **Pentti Vaananen** ile ABD Delegasyonu danışmanı **Ron Mc Namara** eşlik etti.

İnsan Hakları Komisyonundan Hollanda ziyareti

TBMM İnsan Hakları Komisyonu Başkanı **Demir Berberoğlu** başkanlığındaki 7 kişilik bir TBMM heyeti, Hollanda'nın Lahey kentinde **Kösedag Ailesi**'nin evinin kundaklanması sonucu 6 Türk vatandaşının ölmesi olayını yerinde incelemek üzere 15-16 Nisan'da bu ülkeye gitti. **Hakan Tartan**, **Erdoğan Yetenç**, **Recep Kırış**, **Ümran Akkan**, **Bedri İncetahtacı** ve **İbrahim Çebi**'nin de yer aldığı heyet Hollanda Meclisi Dışışişler Komisyonu üyeleriyle görüştüler. **Berberoglu**, Hollandalıların bu tür olaylara ırkçılık ve yabancı düşmanlığı olarak değil bireysel düzeyde ele aldıklarını oysa önyargılardan kurtulunması gerektiğini söyledi.

KAA toplantısında NATO'nun genişlemesi tartışıldı

Kuzey Atlantik Asamblesi (KAA) Daimi Komite Toplantısı 4-6 Nisan tarihleri arasında İzlanda'nın başkenti Reykjavik'te yapıldı. Toplantıya KAA Türk Delegasyonu Başkanı **Cavit Kavak** ile **Kamran İnan** katıldı.

Toplantıda 28 Mayıs-1 Haziran tarihleri arasında Luksemburg'da yapılacak İlkbahar Genel Kurulu'nun hazırlıkları ele alındı ve yeni genel sekreterin atanması prosedürü tartışıldı. 9-13 Ekim tarihlerinde yapılacak yıllık genel kurul toplantısının programı, komite ve alt-komite çalışmalarının ele alındığı toplantıda 21 inci yüzyılda NATO'nun rolü ve NATO'nun genişlemesi konusunda parlamentoların onay sorunu gibi konular da Daimi Komite toplantısının gündeminde yer aldı.

Nisan ayında çıkan kanunlar

Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 4232

Kabul Tarihi: 3.4.1997

Bu kanunla; Değer tespit komisyonları ile ihale komisyonlarının oluşum biçimi, görev ve yetkileri, çalışma usulleri ile ihale usul ve yöntemlerine açıklık getirilmekte, Özelleştirme Yüksek Kurulunun oluşumuna Başbakan Yardımcısı da dahil edilmekte; kamu bankalarının özelleştirilmesiyle ilgili süre uzatılmaktadır.

Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları ve Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun

Kanun No: 4233

Kabul Tarihi: 3.4.1997

Bu kanunla; Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca "ihtisas" borsaları kurulabileceği, borsaların kotasyonlarına umumi mağazacılık yapabilecekleri ve diğer işlemleriyle ilgili düzenlemeler hükme bağlanmaktadır.

26.10.1990 Tarih ve 3671 Sayılı Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun

Kanun No: 4234

Kabul Tarihi: 3.4.1997

Bu kanunla; TBMM Üyelerinin Ödenek, Yolluk ve Emeklilerine Dair Kanunda emeklilik keseneği, aylığı, TC Emekli Sandığı ile ilişkilendirme, fon oluşumu, dul ve yetimlere yapılan yardımlarla ilgili düzenlemeler getirilmektedir.

Aydın İli Yenihisar İlçesi Adının "Didim" Olarak Değiştirilmesi Hakkında Kanun

Kanun No: 4235

Kabul Tarihi: 3.4.1997

Bu kanunla; Aydın İli Yenihisar İlçesinin adı "Didim" olarak değiştirilmektedir.

Gümrük Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun

Kanun No: 4236

Kabul Tarihi: 3.4.1997

Bu kanunla; Gümrük Kanununun 8 inci maddesinin 14 no.lu bendinin (a) alt bendinin birinci fıkrasının sonuna binek otomobilleri ibaresinden sonra gelmek üzere el ve ayak fonksiyonlarını yitirmeleri

GENEL KURUL

nedeniyle sakat kişilerce kullanılmayan ancak belli dereceye kadar hisımları ya da iş akdiyle çalıştıracakları bir şahıs tarafından kullanılacak "minibüsler" eklenmektedir.

İşkencenin ve Gayriinsani ya da Küçültücü Ceza Veya Muamelenin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek 1 ve 2 No.lu Protokollerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun

Kanun No: 4237

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun; İşkencenin ve Gayriinsani ya da Küçültücü Ceza Veya Muamelenin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek 1 ve 2 No.lu Protokollerin Onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Kimyasal Silahların Geliştirilmesinin, Üretiminin, Stoklanmasının ve Kullanımının Yasaklanması ve Bunların İmhası İle İlgili Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4238

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun; Kimyasal Silahların Geliştirilmesinin, Üretiminin, Stoklanmasının ve Kullanımının Yasaklanması ve Bunların İmhası İle İlgili Sözleşmenin Onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti İle İsrail Devleti Arasında Serbest Ticaret Alanı Anlaşması ve İlgili Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4239

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti İle İsrail Devleti Arasında Serbest Ticaret Alanı Anlaşması ve İlgili Notaların onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti İle Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4240

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun, Türkiye Cumhuriyeti İle Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Türkmenistan Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4241

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Türkmenistan Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

GENEL KURUL

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Malzeme, Silah Teçhizatı ve Melbusatın Hibe Edilmesine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4242

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Malzeme, Silah Teçhizatı ve Melbusatın Hibe Edilmesine Dair Anlaşmanın Uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4243

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4244

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilim, Eğitim, Kültür ve Spor Alanlarında Karşılıklı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun no: 4245

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilim, Eğitim, Kültür ve Spor Alanlarında Karşılıklı İşbirliği Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti ve Makedonya Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4246

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti ve Makedonya Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

GENEL KURUL

nedeniyle sakat kişilerce kullanılmayan ancak belli dereceye kadar hisımları ya da iş akdiyle çalıştıracakları bir şahıs tarafından kullanılacak "minibüsler" eklenmektedir.

İşkencenin ve Gayriinsani ya da Küçültücü Ceza Veya Muamelenin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek 1 ve 2 No.lu Protokollerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun

Kanun No: 4237

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun; İşkencenin ve Gayriinsani ya da Küçültücü Ceza Veya Muamelenin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek 1 ve 2 No.lu Protokollerin Onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Kimyasal Silahların Geliştirilmesinin, Üretiminin, Stoklanmasının ve Kullanımının Yasaklanması ve Bunların İmhası İle İlgili Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4238

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun; Kimyasal Silahların Geliştirilmesinin, Üretiminin, Stoklanmasının ve Kullanımının Yasaklanması ve Bunların İmhası İle İlgili Sözleşmenin Onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti İle İsrail Devleti Arasında Serbest Ticaret Alanı Anlaşması ve İlgili Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4239

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti İle İsrail Devleti Arasında Serbest Ticaret Alanı Anlaşması ve İlgili Notaların onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti İle Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4240

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun, Türkiye Cumhuriyeti İle Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Türkmenistan Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4241

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Türkmenistan Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

GENEL KURUL

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Malzeme, Silah Teçhizatı ve Melbusatın Hibe Edilmesine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4242

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Malzeme, Silah Teçhizatı ve Melbusatın Hibe Edilmesine Dair Anlaşmanın Uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4243

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4244

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilim, Eğitim, Kültür ve Spor Alanlarında Karşılıklı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun no: 4245

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilim, Eğitim, Kültür ve Spor Alanlarında Karşılıklı İşbirliği Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti ve Makedonya Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4246

Kabul Tarihi: 4.4.1997

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti ve Makedonya Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

1 Nisan 1997

(75. Birleşim)

★ Hatay Milletvekili **Mehmet Sılay** ile,

★ Ağrı Milletvekili **Yaşar Eryılmaz**'ın, Hollanda ve Almanya'da yaşayan vatandaşlarımızın son günlerde maruz bırakıldıkları insanlık dışı saldırılara ilişkin gündem dışı konuşmalarına Devlet Bakanı **Nevzat Ercan**, cevap verdi.

★ İstanbul Milletvekili **Mehmet Seviçen**, tak-sici esnafın son günlerde maruz bırakıldığı hunharane cinayetlere ve bu cinayetlerin önlenmesi için alınması gereken tedbirlere ilişkin bir konuşma yaptı.

2 Nisan 1997

(76. Birleşim)

★ Rize Milletvekili **Ahmet Kabil**'in; Karadeniz Bölgesinde ihmal edilen yatırımlara ve Karadeniz sahil yoluna ilişkin gündem dışı konuşmasına Bayındırlık ve İskan Bakanı **Cevat Ayhan**,

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Avni Doğan**'ın; öğretmenlerin yetiştirilmesine ilişkin konuşmasına Milli Eğitim Bakanı **Mehmet Sağlık** cevap verdiler.

★ Hatay Milletvekili **Fuat Çay** da, Hatay ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

3 Nisan 1997

(77. Birleşim)

★ İzmir Milletvekili **Metin Öney**'in; 5 Nisan 1997 Cumartesi günü kutlanacak olan Avukatlar Gününe ilişkin konuşmasına Adalet Bakanı **Şevket Kazan**,

★ Kayseri Milletvekili **Recep Kırış**'in; eğitim meselelerine

★ Gümüşhane Milletvekili **Lütfi Doğan**'ın; ülke-mizde üniversitesi bulunmayan illerde üniversite açıl-ması çalışmalarının çabuklaştırılmasına ilişkin gün-dem dışı konuşmalarına da Milli Eğitim Bakanı **Mehmet Sağlık** cevap verdiler.

4 Nisan 1997

(78. Birleşim)

★ Bolu Milletvekili **Mustafa Karslıoğlu**, 7 Ni-san Dünya Sağlık Günü;

★ Iğdır Milletvekili **Adil Aşırım**, Iğdır ile Nahçı-van Özerk Cumhuriyeti arasındaki Dilucu sınır kapısı-nın sorunları

★ İçel Milletvekili **Oya Araslı** da, Emniyet Genel Müdürlüğüne yapılan atama konularına ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

9 Nisan 1997

(80. Birleşim)

★ Manisa Milletvekili **H. Aysel Göksoy**, 8

yıllık zorunlu eğitimle ilgili gündem dışı bir konuşma yaptı.

★ İzmir Milletvekili **Zerrin Yeniceli**'nin, Türki-ye'nin sağlık politikası ile Sağlık Haftasına ilişkin gün-dem dışı konuşmasına Sağlık Bakanı **Yıldırım Aktu-na**,

★ İçel Milletvekili **Oya Araslı**'nın; cumhuriye-tin temel ilkeleri ve 10 Nisan Laiklik Günü dolayısıyla gündem dışı konuşmasına da, Bayındırlık ve İskan Bakanı **Cevat Ayhan** cevap verdiler.

10 Nisan 1997

(81. Birleşim)

★ Tekirdağ Milletvekili **Bayram Fırat Dayanık-lı**, laikliğin kabulünün 69 uncu yıldönümüne

★ Samsun Milletvekili **Ayhan Gürel** de, Sam-sun'da Futbol Federasyonu Temsilciliği kurulması gerektiğine ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

★ İstanbul Milletvekili **Necdet Menzir**'in; Türk Polis Teşkilatının kuruluşunun 152 nci yıldönümüne ilişkin gündem dışı konuşmasına, Devlet Bakanı **Nev-zat Ercan** cevap verdi.

24 Nisan 1997

(85. Birleşim)

★ İstanbul Milletvekili **M. Sedat Aloğlu**, TBMM Dışişleri Komisyonu üyelerinden müteşekkil bir heyetin Arnavutluk'a yaptığı ziyarete,

★ Ankara Milletvekili **Ersönmez Yarbay**, Ankara'nın köylerindeki eğitim sorunlarına ilişkin gün-dem dışı birer konuşma yaptılar.

★ Adıyaman Milletvekili **Celal Topkan**'ın; Refahyol Hükümetinin uygulamalarına ilişkin gündem-dışı konuşmasına Devlet Bakanı **Lütfü Esengün** cevap verdi.

29 Nisan 1997

(86. Birleşim)

★ Muğla Milletvekili **Fikret Uzunhasan**'ın; denizlerimizde ağ kafesle balık yetiştiriciliğine

★ Kars Milletvekili **Selahattin Beyribey**'in; kimyevi gübre ve zirai ilaç desteklemelerine ilişkin konuşmalarına Tarım ve Köy İşleri Bakanı **Musa De-mirci** cevap verdi.

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Mustafa Kama-lak** temel eğitime ilişkin bir konuşma yaptı.

30 Nisan 1997

(87. Birleşim)

★ İzmir Milletvekili **Şükrü Sina Gürel**'in; Libya'daki bir cemiyetin faaliyetleri konusuna ilişkin gündem-dışı konuşmasına Devlet Bakanı **Lütfü Esengün**,

★ Ankara Milletvekili **Yılmaz Ateş**'in; 1 Mayıs

İşçi Bayramı konusuna ilişkin gündem dışı konuşması-
na, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Necati Çelik**
cevap verdi.

★ İzmir Milletvekili **Sühe Tanık** da, Avrupa
Konseyi Parlamenter Asamblesinin çalışmalarına iliş-
kin bir konuşma yaptı.

SÖZLÜ SORULAR

29 Nisan 1997

(86. Birleşim)

★ Yalova Milletvekili **Yaşar Okuyan**'ın; çıkarıl-
ması düşünülen vergi affı kapsamına ilişkin

★ Denizli Milletvekili **Hilmi Devell**'nin, Denizli'-
nin bazı ilçelerinin kalkınmada öncelikli yöreler kapsa-
mına alınmasına ilişkin sözlü sorularına Devlet Bakanı
Lütfü Esengün yanıt verdi.

30 Nisan 1997

(87. Birleşim)

★ İzmir Milletvekili **Zerrin Yenilceli**'nin,
★ Manisa Milletvekili **Tevfik Diker**'in,
★ Trabzon Milletvekili **Hikmet Sami Türk**'ün,
★ Burdur Milletvekili **Kazım Üstüner**'in,
★ Yalova Milletvekili **Yaşar Okuyan**'ın sözlü
sorularına Devlet Bakanı **Lütfü Esengün**,

★ Gaziantep Milletvekili **Mustafa Taşar**'ın sözlü
sorusuna da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Necati**
Çelik cevap verdi.

MECLİS ARAŞTIRMASI

29 Nisan 1997

(86. Birleşim)

★ Ankara Milletvekili **Hikmet Uluğbay** ve 20
arkadaşının, İstanbul Milletvekili **Mehmet Sevigen** ve
42 arkadaşının, İstanbul Milletvekili **Emin Kul** ve 27
arkadaşının, Sivas Milletvekili **Temel Karamollağlu**
ve 28 arkadaşının, TPAO adlı petrol tankerinde mey-
dana gelen yangın faciasının nedenlerinin ve Boğazlar
ve Marmara Denizinde uluslararası seyir yapan gemi-
lerin oluşturduğu tehlikelerin araştırılarak alınması
gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla birer Meclis
araştırması açılmasına ilişkin önergelerinin birleştirile-
rek yapılan görüşmelerinden sonra kabul edildikleri ve
kurulacak komisyonun 9 üyeden oluşacağı açıklandı.

GENEL GÖRÜŞME

24 Nisan 1997

(85. Birleşim)

★ Aydın Milletvekili **İsmet Sezgin** ve 21 arka-
daşının, Türkiye'nin Avrupa Birliği ile ilişkileri konusun-
da genel görüşme açılmasına ilişkin önergesinin yapı-
lan öngörüşmesinden sonra kabul edilmediği açıklan-
dı.

Meclis bir üyesini daha yitirdi

DYP Bursa Milletvekili **Cenkçiler** vefat etti.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
nisan ayında bir üyesini daha
yitirmenin üzüntüsünü yaşadı.
DYP Bursa Milletvekili **Abdülka-
dır Cenkçiler** 8 Nisan günü uzun
süredir tedavi görmekte olduğu
Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi
Hastanesi'nde, yakalandığı
hastalıktan kurtulamayarak vefat

etti. **Cenkçiler**, 18. Dönem'de de milletvekili olarak
görev yapmıştı. **Cenkçiler**'in ölümüyle TBMM'deki
boş üyelik sayısı 2'ye çıktı.

Nisan ayında TBMM'deki milletvekili dağılımında
bazı istifa, katılma ve ihraçlar nedeniyle de değişiklik-
ler oldu. 2 Nisan günü Bartın Milletvekili **Köksal**
Toptan DYP'ye katılırken, aynı gün DSP'den
Ankara Milletvekili **Gökhan Çapoğlu**, İstanbul
Milletvekili **Bülent Tanla** ve Kocaeli Milletvekili **Bekir**
Yurdağül, parti merkez disiplin kurulu kararı ile
partilerinden kesin ihraç edildiler.

16 Nisan günü partisinden istifa eden ANAP Sam-
sun Milletvekili **Cemal Alişan** ise 28 Nisan günü
DYP'ye katıldı.

30 NİSAN 1997'DE MİLLETVEKİLİ DAĞILIMI

RP	160
Refah Partisi	
ANAP	127
Anavatan Partisi	
DYP	121
Doğru Yol Partisi	
DSP	68
Demokratik Sol Parti	
CHP	49
Cumhuriyet Halk Partisi	
BBP	7
Büyük Birlik Partisi	
DTP	7
Demokrat Türkiye Partisi	
BAĞIMSIZLAR	9
BOŞ	2
TOPLAM	550

TBMM Başkanlığına gelen tasarı, teklif ve önergeler

(20. Dönem 2. Yasama Yılı)

KHK

■ Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri İle İlgili Bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair KHK (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

TASARI

■ 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu İle 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

■ Batı Avrupa Birliği, Ulusal Temsilciler ve Uluslararası Görevlilerin Statüsü Hakkında Anlaşmanın, Türkiye Tarafından Batı Avrupa Silahlanma Örgütü Faaliyetleri İle İlgili Olarak Uygulanması ve Buna İlişkin Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (Milli Savunma, Dışişleri komisyonlarına)

■ 388 Sayılı GAP Bölge Kalınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

■ Türkiye Cumhuriyeti İle İsrail Devleti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonlarına)

■ Türkiye Cumhuriyeti ve Ukrayna Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonlarına)

■ Ailenin Korunmasına Dair Kanun Tasarısı (Adalet Komisyonuna)

TEKLİF

■ Samsun Milletvekili **Biltem Özdemir** ve 82 Arkadaşının; Ülkemizin Tanıtımında Katkısı Olan Gençlik ve Spor Kulüplerinin Ödüllendirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Konya Milletvekili **Lütfi Yalman** ve 6 Arkadaşının; Emlak Bankasından Dövize Endeksli Konut Kredisini Alan Kişilerin Ödemelerinin İyileştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

■ Tunceli Milletvekili **Kamer Genç'in**; 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına)

■ Tunceli Milletvekili **Kamer Genç'in**; Terörist Faaliyetler Nedeniyle Meydana Gelen Hasar ve Tahribata ve Güvenlik Nedeniyle Boşaltılan Yerleşim Yerlerinin Yeniden Kurulmasına İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesi İle 2828 Sayılı Kanunun Bir Maddesinin Kaldırılması ve 7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna Geçici Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Tunceli Milletvekili **Kamer Genç'in**; Akpazar Kasabasının İlçe Olması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Manisa Milletvekili **Tevfik Diker'in**; Alaşehir Adıyla Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Aydın Milletvekili **Yüksel**

Yalova'nın; Türk Medeni Kanununun 153 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

■ Muğla Milletvekili **Zeki Çakıroğlu'nun**; Yozgat İline Bağlı Esenli Adında Bir İlçe Kurulması Hakkında Yasa Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ İçel Milletvekili **Halil Cin'in**; Tarsus İlçesinin İl Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Ankara Milletvekili **Ersönmez Yarbay'ın**; Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Ankara Milletvekili **Ersönmez Yarbay'ın**; Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Ankara Milletvekili **Ersönmez Yarbay'ın**; Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ İstanbul Milletvekili **Tayyar Altıkulaç'ın**; 4.11.1981 Tarih ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor komisyonlarına)

■ Çanakkale Milletvekili **A. Hamdi Üçpınarlar** ve 5 Arkadaşının; Siyasi Partiler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Anayasa Komisyonuna)

■ Ankara Milletvekilleri **Mehmet Gölhan** ve **Saffet Arıkan Bedük'ün**; İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

■ Van Milletvekili **Fethullah**

Erbaş'ın; Suçluların Affına Dair Kanun Teklifi (Anayasa ve Adalet komisyonlarına)

■ RP Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili **Salih Kapusuz** ile DYP Grup Başkanvekili Aydın Milletvekili **Ali Rıza Gönül'ün;** Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 13 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Anayasa Komisyonuna)

■ İçel Milletvekili **Halil Cin'in;** Anamur İlçesinin İl Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Siirt Milletvekili **Nizamettin Sevgili'nin;** 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Hakkındaki Kanunun 1 inci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Rize Milletvekili **Avni Kabaoğlu'nun;** 3763 Sayılı Türkiye'de Harp Silah ve Mühimmatı Yapan Hususi Sanayi Müesseselerinin Kontrolü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (İçişleri ve Milli Savunma komisyonlarına)

■ Bursa Milletvekili **Feridun Pehlivan'ın;** Köy Bekçileri Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasası Teklifi (İçişleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Çankırı Milletvekili **İsmail Coşar** ve 59 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkındaki 41 Sayılı KHK'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun İle 78 ve 190 Sayılı KHK'lerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Giresun Milletvekili **Ergun Özdemir'in;** Şebinkarahisar'ın İl Olması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Kırıkkale Milletvekili **Recep Mızrak'ın;** Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Adıyla Kırşehir'de Yeni Bir Üniversite Kurulmasına Dair Kanun Teklifi (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ İstanbul Milletvekili **M. Cavit Kavak'ın;** Pasaport Kanununda Değiş-

şiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

■ Bartın Milletvekili **Cafer Turan Yazıcıoğlu'nun;** 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Yasasının Ek 5 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna)

■ İstanbul Milletvekili **Mehmet Ali Şahin** ve 19 Arkadaşının; 3201 Sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

■ İstanbul Milletvekili **Mehmet Ali Şahin** ve 15 Arkadaşının; 5434 Sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun 32 nci Maddesine Bir Ek Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe komisyonuna)

■ İstanbul Milletvekili **Mehmet Ali Şahin** ve 15 Arkadaşının; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ İstanbul Milletvekili **Mehmet Ali Şahin** ve 17 Arkadaşının; 6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar İle Diğer Aletler Hakkında Kanuna 3448 Sayılı Kanunla Eklenen Ek 8 inci Maddesinin 1 inci Bölümünün Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

■ Hatay Milletvekili **Ali Günay'ın;** Avukatlık Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

■ Mardin Milletvekili **Süleyman Çelebi'nin;** 765 Sayılı Türk Ceza Kanununun 394üncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Çevre ve Adalet Komisyonuna)

■ Aydın Milletvekili **İsmet Sezgin** ve 5 Arkadaşının; 26.5.1927 Tarihli ve 1050 Sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununa Bir Ek Madde İlave Edilmesine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

■ İstanbul Milletvekili **Mehmet Ali Şahin** ve 5 Arkadaşının; Devlet Memurları Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

■ Hatay Milletvekili **Levent**

Mıstıkoğlu ve 40 Arkadaşının; 16.2.1995 Tarih ve 4070 Sayılı Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Tarım, Orman ve Köy İşleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ İçel Milletvekili **Rüştü Kazım Yücelen'in;** İçel İli Adının Mersin Olarak Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

■ Kırklareli Milletvekili **Ahmet Sezal Özbek'in;** Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı KHK'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Hatay Milletvekili **Atila Sav'ın;** 2949 Sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Yasada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe ve Anayasa komisyonlarına)

SÖZLÜ SORU

■ Konya Milletvekili **Veysel Candan'ın;** Erzurum Jandarma Bölge Komutanının açıklamalarına ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı ve Milli Savunma Bakanından

■ Rize Milletvekili **Ahmet Kabil'in;** Samsun-Sarp yoluna ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından - Öğretmen atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

■ İstanbul Milletvekili **Ahmet Güryüz Ketenci'nin** imam hatip kökenli hakim-savcılara ve Mehmet Ağar ile Sedat Bucak hakkında hazırlanan fezlekeye ilişkin Adalet Bakanından

■ Erzincan Milletvekili **Mus-tafa Kul'un;** Erzincan Devlet Güvenlik Mahkemesinin başka bir ile taşınacağı iddiasına ilişkin Adalet Bakanından

■ Hatay Milletvekili **Levent Mıstıkoğlu'nun;** basında çıkan beyanlarına ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından

■ İzmir Milletvekili **Atila Mut-**

man'ın; zeytin ve zeytinyağı üreticilerinin ürün bedellerine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

■ İzmir Milletvekili **Metin Öney-**'in; liman hizmetleri konteyner tarifesine ilişkin Ulaştırma Bakanından

- TEKEK'de çalışan geçici işçilere ilişkin Devlet Bakanından

- İzmir Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesinde çıkan yangına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- İzmir Menemen'de Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne inşa edilen tesislerin kullanılmadığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından

■ Bursa Milletvekili **Feridun Pehlivan'**ın; Hatay-Topraktutan Köyünün yerleşim sahasının değiştirilmesine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Hatay-Yayladağ'a bağlı bazı köylerin telefon santrallerine ilişkin Ulaştırma Bakanından

- Hatay'a bağlı bazı yerleşim birimlerinin yoluna ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Besicilerin sorunlarına ve ayçiçeğine fon uygulanıp uygulanmayacağına ilişkin Tarım ve Köyleri Bakanından

- Asgari ücretten vergi alınmasına yönelik projeye ilişkin Maliye Bakanından

■ Çorum Milletvekili **Ali Haydar Şahin'**in; Sakarya İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne yapılan atamaya ilişkin Devlet Bakanından

- Ankara-Saray Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinin temizlik bakım ihalesine ilişkin Devlet Bakanından

■ İstanbul Milletvekili **Mehmet Ali Şahin'**in, Erzurum Jandarma Bölge Komutanı hakkında bir işlem yapıp yapılmadığına ilişkin Milli Savunma Bakanından

■ Kırklareli Milletvekili **Necdet Tekin'**in, Emlak Bankası tarafından bir yerel TV'ye reklam verildiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından

- Kırklareli'ne doğalgaz verilip verilmeyeceğine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

■ Bartın Milletvekili **Cafer Turan Yazıcıoğlu'nun,** içme suyu kullanımında tasarruf tedbirleri alınıp

alınmayacağına ilişkin Başbakan'dan
- Orman ağaç kesim işi ihalelerine ilişkin Orman Bakanından

YAZILI SORU

■ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı'nın;** Orta Asya Türk Cumhuriyetlerine Türk firmalarının kalitesiz mal sattığı iddialarına ilişkin Devlet Bakanından

- Orta Asya Türk Cumhuriyetlerine ihracat yapan Türk firmalarına ilişkin Başbakan'dan

- Bakanlığa bağlı kuruluşların yönetim kurullarına yapılan atamalara ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Beşiktaş'ta İhlamur Kasrı karşısında bulunan parka inşaat yapılacağı iddiasına ilişkin Kültür Bakanından

- İstanbul'da ilçe belediyelerine tüp gaz dolum satış yerlerinin kapasitelerinin artırılması için bir tebligatta bulunulup bulunulmadığına ilişkin Sağlık Bakanından

- İstanbul Haliç'teki çamurun temizlenmesi işinin verildiği firmaya ilişkin Çevre Bakanından

- Özel bir kongrede alınan bazı kararlara ilişkin Başbakan'dan

- Muğla-Türkbükü-Gölköy'de Bodrum Yarımadası üzerinde bulunan bir arazi satışına ilişkin Kültür Bakanından

- Muğla-Bodrum Yarımadası Kesire Burnunda bulunan bir arazinin imar durumuna ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Sultanahmet ve Beyazıt Camilerinin yasadışı örgütlerce kullanıldığı iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından

- Tarihi camilerin bahçe ve avlularının kullanımına ilişkin Devlet Bakanından

- Turizmyatırımları için tahsis edilmek üzere belirlenen yerlere ilişkin Orman Bakanından

- Üniversite giriş sınavlarında başarı puanlarının hesaplanmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- İstanbul-Çatalca-Dursunköy'de bulunan bir araziye ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

■ Bursa Milletvekili **Yüksel Aksu'nun,** İznik Gölünün kirlenmeye karşı korunmasına ilişkin Çevre Bakanından

■ Aydın Milletvekili **Cengiz Altinkaya'nın;** götürü usule tabi mükelleflerin vergi yüküne ilişkin Maliye Bakanından

- Bursa Çevre Otoyolu Projesine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

■ Yozgat Milletvekili **Kazım Arslan'**ın; kamu kurum ve kuruluşlarına ait vakıflara ilişkin Devlet Bakanından

- RTÜK'e alınan tıbbi cihazlara ilişkin Başbakan'dan

■ Diyarbakır Milletvekili **Muzaffer Arslan'**ın, Uluslararası İslamcı bir örgütün üyesi olduğu iddialarına ilişkin Başbakan'dan

■ Iğdır Milletvekili **Adil Aşırım'**ın; Iğdır-Dilucu Sınır Kapısı gümrük binaları inşaatına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Döviz karşılığında borçla satın alınan ithal araç ve gereçlerden çiftçilerimizin mağdur edildiğine ilişkin Başbakan'dan

- Bazı sağlık eğitim enstitülerinin üniversitelere devrine ilişkin Başbakan'dan

■ İstanbul Milletvekili **Azmi Ateş'in;** Film F Filmcilik Ltd. Şti.'nin sahte belgelerle fon kaynaklı destek aldığı iddialarına ilişkin Kültür Bakanından

■ Ankara Milletvekili **Yılmaz Ateş'in;** EGO Genel Müdürlüğü'nün mücavir alan dışındaki belediyelere otobüs-minibüs kiraladığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından

- OYAK tarafından üyelerine verilen konut kredisine ilişkin Milli Savunma Bakanından

- Ankara'da doğalgaz abone-lerinden dolar olarak alınan abone ücreti uygulamasına ilişkin İçişleri Bakanından

■ Adana Milletvekili **İmren Aykut'un;** Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bağlı kreşlere ilişkin Devlet Bakanından

■ Tekirdağ Milletvekili **Fevzi Aytekin'in,** hastalıklı buğdayın Türkiye'ye girişine izin verildiği iddiasına

ilişkin Tarım ve Köyışleri Bakanından

- İslam Halk Komutanlığı üyesi olduğu iddialarına ilişkin Başbakan'dan

■ Muğla Milletvekili **Zeki Çakıroğlu**'nun; Keçiözürlü kükürt fabrikasının işletmeye açılmasına ilişkin Başbakan'dan

- Gebze-Çayirova Belediye Başkanının görevden uzaklaştırılıp uzaklaştırılmayacağına ilişkin İçişleri Bakanından

- Bir Devlet Bankasında yolsuzluk yapıldığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan

■ Hatay Milletvekili **Fuat Çayır**'ın; Başbakanlıkta görevli üç bürokratin Hac seyahatine ilişkin Devlet Bakanından

- Hacca giden milletvekillerine indirim yapıp yapılmadığına ilişkin Devlet Bakanından

- Hac seyahatine ilişkin Başbakan'dan

- Suudi Arabistan makamlarınca hacılara dağıtılan broşürlerde laiklik karşıtı propaganda yapıldığı iddialarına ilişkin Devlet Bakanından

■ Trabzon Milletvekili **İbrahim Çebi**'nin, uluslararası islamcı bir örgütün üyesi olduğu iddialarına ilişkin Başbakan'dan

■ Mardin Milletvekili **Süleyman Çelebi**'nin, Mardin'de inşaat halinde bulunan okullar için ayrılan ödeneye ilişkin Milli Eğitim Bakanından

■ Tokat Milletvekili **Hanefi Çelik**'in; Avrupa'da yatırım yapan vatandaşlara ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından

- Hatay-Hassa-Ardıçlı Beldesinde peşmergelerin iskan edilip edilmeyeceğine ilişkin İçişleri Bakanından

- Hatay-İskenderun-Bekbelen Beldesinden geçen otoyolun istimlak bedellerine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

■ Adana Milletvekili **Erol Çevikçe**'nin, Adana Doğu Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifine sağlanan kredilerin faiz oranlarına ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından

■ Tekirdağ Milletvekili **Bayram Fırat Dayanıklı**'nın; hayvan sigorta bedellerinin geç ödendiği iddi-

asına ilişkin Başbakan'dan

- Tekirdağ-Çorlu-Havuzlar Mahallesinin telefon ihtiyacına ilişkin Ulaştırma Bakanından

- Tekirdağ-Çorlu-Havuzlar Mahallesinin sosyal konut inşaatına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Vatandaşlığa kabul edilmiş soydaşlarımızın çocuklarının eğitim sorunlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Türkiye'de çalışan soydaşların ülkelerindeki hizmet sürelerinin değerlendirilmesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

■ Manisa Milletvekili **Tevfik Diker**'in; Hatay-Yayladağ'a bağlı bazı köylerin içme suyu sorununa ilişkin Başbakan'dan

- Ağrı Belediye Başkanının zimmetine para geçirdiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan

- TBMM Susurluk Araştırma Komisyonuna bilgi veren bir emniyet mensubuna ilişkin İçişleri Bakanından

- Ağrı'ya özel bir şahsa ait uçakla seyahat ettiği iddiasına ilişkin Çevre Bakanından

- Mehmet Ağar ve Sedat Bucak hakkındaki fezlekelerin Başbakanlıkta bekletildiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan

- Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkan Yardımcısı tarafından bir kişiye verilen silah ruh-satına ilişkin İçişleri Bakanından

- Emniyet Genel Müdürlüğün görevden alınmasına ilişkin İçişleri Bakanından

- Bazı personele özel imkanlar sağlandığı iddiasına ilişkin Çevre Bakanından

- Özel korumalarına ilişkin Başbakan'dan

- Çevre Bakanlığında yapılan personel atamalarına ilişkin Başbakan'dan

- Yaşar Öz'ün teslim olmasıyla Emniyet Genel Müdürlüğün görevden alınması arasında ilişkin olup olmadığına ilişkin Başbakan'dan

- Bir Devlet Bakanının milletvekili seçilmeden önce bombalama eylemine katıldığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan

- 1997 yılı süne mücadelesi için açılan ihaleye ilişkin Tarım ve Köyışleri Bakanından

■ İzmir Milletvekili **Sabri Ergül**'ün; Başbakanlık Tanıtma Fonundan yapılan yardım ve harcamalara ilişkin Başbakan'dan

- Tiyatro, opera ve bale salonu sayısına ve devlet sanatçılarına ilişkin Kültür Bakanından

- Dernek, birlik, federasyon ve konfederasyon sayılarına ilişkin İçişleri Bakanından

- Başbakanlık ve Devlet bakanlıklarında görevli müşavir ve danışmanlara ilişkin Başbakan'dan

- Yerleşim birimlerinin sayısına ve sorunlarına ilişkin Başbakan'dan

- Kamu kurum ve kuruluşlarına ait araç sayısına ilişkin Başbakan'dan

- Belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Turizm Bakanından

- Kumarhane ve oyun salonlarının sayısına ilişkin Turizm Bakanından

- Türkiye'de faaliyet gösteren bankalara ilişkin Başbakan'dan

- İçkili eğlence ve dinlenme yerlerine ilişkin İçişleri Bakanından

- Suç teşkil eden olaylar nedeniyle aranan kişi sayısına ilişkin Başbakan'dan

- Basın kuruluşlarına ilişkin Başbakan'dan

- Türkiye'de faaliyet gösteren vakıf sayısına ilişkin Başbakan'dan

- 54. Hükümet döneminde belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Maliye Bakanından

- SSK'na işçi prim borcu bulunan kişi ve kuruluşlara ilişkin Maliye Bakanından

- Belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Çevre Bakanından

- Tekel tarafından üretilen mamullere ilişkin Başbakan'dan

- Belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Şirketlerin sayısına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Bazı belediyelere verilen kadro sayısına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Sermayesi devlet tarafından

tamamen veya kısmen ödenmiş kurum ve kuruluşların yönetim ve denetim kurulu üyelerine ilişkin Başbakan-
dan

- Bakanlıkta ve ilgili kuruluşlarda görev yapan genel müdür, yönetim kurulu üyesi ve denetçilere ilişkin Maliye, Milli Eğitim, Bayındırlık ve İskan, Sağlık, Ulaştırma, Kültür, Turizm, Orman, Çevre, Tarım ve Köy-ş-leri, Sanayi ve Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar bakanlarından

- Kooperatiflere ilişkin Başba-
kandan

- Memur statüsünde görev yapan personelin sayısına ve öğrenim durumlarına ilişkin Başbakan-
dan

- 1980 yılından sonra kurulan siyasi partilere ilişkin Başbakan-
dan

- 54 üncü Hükümet dönemindeki personel atamalarına ilişkin Baş-
bakan-
dan

- Özelleştirme nedeniyle personele yapılan harcamalara ilişkin Başbakan-
dan

- SSK'nın ve Bağ-Kur'un sağ-
lık giderlerine ilişkin Çalışma ve Sos-
yal Güvenlik Bakanından

- Yataklı sağlık tesisleri ile bunların yatak sayısına ilişkin Başba-
kandan

- SSK Dispanser ve Hastane-
lerinde görev yapan sağlık personeli-
nin mesai saatlerine uymadıkları id-
diasına ilişkin Çalışma ve Sosyal
Güvenlik Bakanından

- Bakanlıkta görev yapan bazı ünvanlı personelin sayısına ilişkin Bayındırlık ve İskan, Adalet, Milli Eği-
tim, Orman, Kültür, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Çevre, Tarım ve Köy-ş-leri, Sanayi ve Ticaret, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlarından

- Kamu personel atamalarına ilişkin Bayındırlık ve İskan, Milli Eği-
tim, İçişleri, Maliye, Sağlık, Ulaştırma, Turizm, Kültür, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Tarım ve Köy-ş-leri, Adalet Bakanlarından

- Personel atamalarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Bakanlıkta görev yapan bazı ünvanlı personel sayısına ilişkin Dış-
işleri Bakanı ve Başbakan Yardımcı-
sından, Ulaştırma, Sağlık, Maliye, İçişleri, Milli Savunma Bakanlarından

- Lokal, dinlenme yeri ve cafe sayısına ilişkin İçişleri Bakanından

- İstanbul Bankasının tasfiye-
sine ilişkin Başbakan-
dan

- İstanbul Bankası çalışanla-
rının özel emeklilik sandığının SSK'-
ya devrine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- Personel atamalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar, Çevre, Orman Bakanlarından

- Malatya Milletvekili **Ayhan Fırat**'ın; görevden alınan SSK Genel Müdürü hakkındaki mahkeme kararı-
na ilişkin Başbakan-
dan

- Niğde Milletvekili **Akın Gö-
nen**'in, Hollanda'nın Lahey kentinde-
ki kundaklama olayına ilişkin Başba-
kandan

- Şehit yakınlarının istihdamı-
na ilişkin İçişleri Bakanından

- Bulgaristan'a yardım yapılıp yapılmayacağına ilişkin Dışişleri Baka-
nı ve Başbakan Yardımcısından

- İstiklal Harbi gazilerine öde-
nen maaşlara ilişkin Başbakan-
dan

- İzmir Milletvekili **Hakan Tar-
tan**'ın; Uluslararası İslami Halk Komutanlığı adında bir örgütte görevi olup olmadığına ilişkin Başbakan-
dan

- Kamuda çalışan personelin ve emeklilerin sayısına ilişkin Başba-
kandan

- Kalkınma Bankasıncı ya-
bancı ülkelerden alınan Devlet tahvil-
lerine ilişkin Başbakan-
dan

- Sivas Milletvekili **Mahmut Işık**'ın; Emniyet Genel Müdür Vekili-
ne ilişkin Başbakan-
dan

- Rize Milletvekili **Ahmet Ka-
bil**'in; 53 ve 54 üncü hükümetler döneminde belediyelere yapılan yar-
dımlara ilişkin Başbakan-
dan

- Kütahya Milletvekili **Emin Karaa**'nın, Kütahya SSK Hastanesi Başhekim Yardımcılarının görevlerin-
den alınmalarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- Balıkesir Milletvekili **Mus-
tafa Güven Karahan**'ın; beyaz et üreticilerinin sorunlarına ilişkin Tarım ve Köy-ş-leri Bakanından

- İstanbul Milletvekili **Ercan Karakaş**'ın; Erzurum Özel Tıp Ceza-
evindeki bazı tutukluların açlık grevi-
ne ilişkin Adalet Bakanından

- İstanbul-Bağcılar'daki bazı kurslar hakkında basında yer alan iddialara ilişkin İçişleri Bakanından

- Erzincan Milletvekili **Tevhit Karakaya**'nın, bazı basın kuruluşla-
rının vergi kaçırdığı iddiasına ilişkin Maliye Bakanından

- Bazı gazetelerin fiyatlarını artırarak Bakanlık tebliğine aykırı davrandıkları iddiasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Özel teşvik ve destek kredisi verilen kuruluşlara ilişkin Başbakan-
dan

- İzmir Milletvekili **Birgen Keleş**'in; Emniyet Genel Müdürünün görevden alınmasına ilişkin İçişleri Bakanından

- İstiklal Marşının çalınması-
nda kadın sesinin yer almaması ile ilgili bir talimat verilip verilmediğine ilişkin Başbakan-
dan

- Balıkesir Milletvekili **İ. Önder Kırılı**'nın; orman içi köylülerince kuru-
lan kooperatiflere ilişkin Orman Baka-
nından

- Ziraat Bankasının köylüye verdiği zirai kredi sistemini değiştirme sebebine ilişkin Başbakan-
dan

- SSK Balıkesir Hastanesinin, Bölge Hastanesine dönüştürülüp dönüştürülmeyeceğine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- Polis emeklileri arasındaki eşitsizliğin giderilmesine yönelik çalış-
malara ilişkin İçişleri Bakanından

- Kütahya Milletvekili **Meh-
met Korkmaz**'ın; orman arazilerinin tahsisine ilişkin duyuruya ilişkin Orman Bakanından

- Çanakkale Milletvekili **Ahmet Küçük**'ün; Tarış'in üreticiye olan bor-
cuna ilişkin Sanayi ve Ticaret Baka-
nından

- Bakanlığın Çanakkale-Bay-
ramiç Belediyesine ve köylülere olan borçlarına ilişkin Orman Bakanından

- Hatay Milletvekili **Nihat Mat-
kap**'ın; TÜLOMSAŞ'a işçi alımlarında usulsüzlük yapıldığı iddiasına ilişkin Ulaştırma Bakanından

- Karaman Milletvekili **Ab-
dullah Özbey**'in; Karaman-Ermenek'te görevli Emniyet Amirine ilişkin İçiş-
leri Bakanından

- Kırklareli Milletvekili **Cemal**

Özbilen'in; buğday üretiminin artırılması için alınacak tedbirlere ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından

- Orman köylüsünün bazı sorunlarına ilişkin Orman Bakanından

- Pancar üretimiyle ilgili sorunlara ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Kırklareli iline bağlı belediyelere yapılacak yardımlara ve Ergene Nehrinin kirlenmesine ilişkin Çevre Bakanından

■ İstanbul Milletvekili **Ali Talip Özdemir'in;** İncirlik Üssünün askeri çöplük olarak kullanıldığı iddiasına ilişkin Başbakanından

- Duruşmalar sırasında yaşanan şiddet olaylarına ilişkin Adalet Bakanından

■ Afyon Milletvekili **H. İbrahim Özsoy'un;** Afyon ilinde Vakıflar Genel Müdürlüğünce bir binanın Milli Gençlik Vakfına tahsis edildiği iddiasına ilişkin Başbakanından

■ Antalya Milletvekili **Yusuf Öztop'un;** Manavgat Irmağı su temin projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

■ Bursa Milletvekili **Feridun Pehlivan'in;** Yayladağ Tütün İşleme Fabrikasına işçi alınıp alınmayacağına ilişkin Başbakanından

- Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığına yapılan yardımın kaynağına ilişkin İçişleri Bakanından

- Görevden alınan Emniyet Genel Müdürlüğüne ilişkin İçişleri Bakanından

- Başbakan Yardımcısının oğlunun korumalarına ilişkin İçişleri Bakanından

■ Ordu Milletvekili **Nabi Poyraz'ın;** Uluslararası İslamcı bir örgütün üyesi olduğu iddialarına ilişkin Başbakanından

■ Hatay Milletvekili **Atila Sav'ın;** 27 Mart Dünya Tiyatrolar Günü bildirisinin okutulmadığı iddiasına ilişkin Kültür Bakanından

- SSK Karaağaç Dispanseri'nin doktor ve personel açığına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- Avukatlar Günü nedeniyle Ankara Adliye Sarayı konferans salo-

nunda düzenlenecek toplantının iptal edilmesine ilişkin Adalet Bakanından

- Trabzon Belediyesinin çöpleri Karadeniz'e döktüğü yolundaki gazete haberine ilişkin Çevre Bakanından

■ Ankara Milletvekili **Yücel Seçkiner'in;** bazı komutanların emekliye sevk edileceği yolundaki iddiaların doğru olup olmadığına ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından

■ İzmir Milletvekili **Rıfat Serdaroğlu'nun;** Hollanda ve Almanya'da meydana gelen kundaklama olaylarına ilişkin Başbakanından

- Aylık Kamu Hesapları Bülteni'nin yayınlanmamasına ilişkin Maliye Bakanından

■ Balıkesir Milletvekili **Hüsnü Sivalioğlu'nun;** çeltik üreticilerince Tarım Kredi Kooperatifinden satın alınan tarım girdilerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından

- Büyük Menderes Milli Parkına ilişkin Çevre Bakanından

- Büyük Menderes Milli Parkında çıkan yangına ilişkin Orman Bakanından

■ Aksaray Milletvekili **Sadi Somuncuoğlu'nun;** özel korumalarına ilişkin Başbakanından

- Başbakanlık Tanıtma Fonundan yapılan harcamalara ilişkin Başbakanından

■ Tekirdağ Milletvekili **Enis Sülün'ün;** Gıda katkı maddeleri üreten işyerlerinde mesul müdür bulundurulması zorunluluğuna ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından

- Hayvan sigorta bedellerine ve üreticilerin tarım kredi borçlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından

- Tekirdağ-Hayrabolu-Kemaliler ve Kılıçlar köylerinin bazı sorunlarına ilişkin Devlet Bakanından

- Tekirdağ-Hayrabolu'da satışa sunulan hazine arazilerinin ödeme koşullarına ilişkin Maliye Bakanından

- Pancar taban fiyatlarına ve buğday alımlarına ilişkin Başbakanından

- Tekirdağ ile Hayrabolu-Malkara ve Hayrabolu-Şalgamlı yollarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Bağ-Kur üyesi çiftçilere sağlık kartı ve karnesi verilir verilmeyeceğine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- Tekirdağ-Çorlu ve Çerkezköy'de hızlı sanayileşmenin neden olduğu çevre sorunlarına ilişkin Çevre Bakanından

■ Çorum Milletvekili **Ali Haydar Şahin'in;** Ankara-Saray Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinde bakılan çocuk-özürlü sayısına ve ilaç bedellerine ilişkin Devlet Bakanından

- SHÇEK'deki personel değişikliğine ve görevli iki müfettiş hakkındaki işlem yapılıp yapılmadığına ilişkin Devlet Bakanından

■ Bursa Milletvekili **Yahya Şimşek'in;** 54 üncü Hükümet dönemindeki personel atamalarına ilişkin Başbakanından

- 1997 Bütçesi Ek Ödeneğinden iktidar milletvekillerine kaynak ayrıldığı iddialarına ilişkin Maliye Bakanından

■ İçel Milletvekili **Mustafa İstemihan Talay'in;** Ramazan ve Kurban bayramlarında meydana gelen trafik kazalarına ilişkin İçişleri Bakanından

■ Gaziantep Milletvekili **Mustafa Taşar'ın;** Tekirdağ-Çerkezköy-Kapaklı İlköğretim okulu inşaatına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Tekirdağ-Çerkezköy ilçe yoluna ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Tekirdağ-Çerkezköy-Karlıköy'deki hazine arazilerine ilişkin Maliye Bakanından

- Tekirdağ-Çerkezköy-Bahçeagıl Köyündeki hazine arazilerinin köylülere satılıp satılmayacağına ilişkin Başbakanından

- Merhum Cumhurbaşkanı Turgut Özal'a anıt mezar yapılıp yapılmayacağına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Uluslararası İslamcı bir örgütün üyesi olduğu iddialarına ilişkin Başbakanından

■ Adıyaman Milletvekili **Celal Topkan'ın;** Adıyaman-Çelikhan'da Bağ-Kur borçlarını ödeyemeyen esnafa yapılan uygulamalara ilişkin Başbakanından

MECLİS ARAŞTIRMASI

- Emekli maaşlarının ödenmesinde yaşanan sıkıntılara ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından

- Hacseyahatine ilişkin Başbakan'dan

- 1997 bütçesinden bazı milletvekillerine kaynak ayrıldığı iddialarına ilişkin Başbakan'dan

■ Tokat Milletvekili **Şahin Uluşoy**'un; Diyanet İşleri Başkanlığından nakil yoluyla başka kurumlara atanan personele ilişkin Başbakan'dan

■ Muğla Milletvekili **Fikret Uzunhasan**'ın; doktorların fiili hizmetten yararlandırılmasına ilişkin Sağlık Bakanından

■ Samsun Milletvekili **Musa Uzunkaya**'nın; Samsun-Tekkeköy mevkiinde yapımı devam eden havalanına ilişkin Ulaştırma Bakanından

■ Bursa Milletvekili **Ertuğrul Yalçınbayır**'ın; TEAŞ ve TEDAŞ'ta yapılan bazı atamalar hakkındaki mahkeme kararlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- Gemlik-Umurbey Belediyesi Park ve Çocuk Bahçesi Projesine destek sağlanıp sağlanmayacağına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Bursa İli Çevre Düzeni İmar Planına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Umurbey Belediyesine yardım yapılıp yapılmayacağına ilişkin Maliye Bakanından

■ Aydın Milletvekili **Yüksel Yalova**'nın; TARIŞ'ın maddi kaynak sıkıntısına ilişkin Başbakan'dan

- Kuşadası Kütüphane Yapıtırma ve Yaşatma Kültür ve Sanat Derneğine tahsis edilen salona ilişkin Kültür Bakanından

- Büyük Menderes Deltası Milli Parkına ilişkin Orman Bakanından

■ Kocaeli Milletvekili **Bekir Yurdağül**'ün; Emniyet Genel Müdürlüğüne yapılan atamaya ilişkin Başbakan'dan

- Bazı kişilere hacca gidebilmeleri için işçi pasaportu verildiği iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından

■ Giresun Milletvekili **Rasim Zaimoğlu**'nun uluslararası İslamcı bir örgütün üyesi olduğu iddialarına ilişkin Başbakan'dan

■ ANAP Grubu adına Grup Başkanvekili ve Kastamonu Milletvekili **Murat Başesgioğlu**'nun, kamu personel rejiminin daha adil, dengeli ve çağdaş bir yapıya kavuşturulabilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılması önergesi

■ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı** ve 31 arkadaşının, Avrupa'daki vatandaşlarımıza yönelik ırkçı saldırıların nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılması önergesi

■ Aydın Milletvekili **Yüksel Yalova** ve 24 arkadaşının, DHMİ'nce gerçekleştirilen bazı ihaleler ile Antalya Havalimanı ve Yeni Dışhatlar Terminal Binası ihalesiyle ilgili yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarını araştırmak amacıyla Meclis araştırması açılması önergesi

■ Burdur Milletvekili **Yusuf Ekinci** ve 42 arkadaşının; Türk devletleri ile ilişkilerimizin geliştirilmesi için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılması önergesi

■ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya** ve 20 arkadaşının, yangınların önlenmesi ve itfaiye teşkilatının yeniden yapılanması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılması önergesi

■ Erzurum Milletvekili **Mustafa Kul** ve 21 arkadaşının, İstanbul-Çatalca-Sazlıkdere Baraj Gölü civarında bulunan bir araziye imar izni verilmek suretiyle bir firmaya haksız menfaat sağlandığı iddialarını araştırmak amacıyla bir Meclis araştırması açılması önergesi

MECLİS SORUŞTIRMASI

■ Aydın Milletvekili **Yüksel Yalova** ve 63 arkadaşının, DHMİ'nce gerçekleştirilen bazı ihaleler ve Antalya Havalimanı ve yeni dışhatlar terminal binası ihalesiyle ilgili yolsuzluk ve

usulsüzlük iddiaları konusunda ilgililer hakkında cezai takibat yapılması için izin vermeyerek görevini kötüye kullandığı ve bu eyleminin TCK'nun 240'ıncı maddesine uyduğu iddiasıyla Ulaştırma Bakanı **Ömer Barutçu** hakkında Meclis soruşturması açılması önergesi

■ Niğde Milletvekili **Akın Gönem** ve 60 arkadaşının; Emniyet Genel Müdürlüğünün görevinden alınmasında hukuka ve devlet geleneklerine aykırı davranarak görevini kötüye kullandığı ve bu eyleminin TCK'nun 240. maddesine uyduğu iddiasıyla İçişleri Bakanı **Meral Akşener** hakkında Meclis soruşturması açılması önergesi

GENEL GÖRÜŞME

■ Sivas Milletvekili **Muhsin Yazıcıoğlu** ve 22 arkadaşının, Balkanlar ve Avrupa ülkeleri ile ilgili olarak izlenen dış politika konusunda bir genel görüşme açılması önergesi

TBMM Genel Sekreterliği Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü AYLIK BÜLTEN

Nisan 1997 Sayı : 55

Yayın Yönetmeni
Engin KARAPINAR

Yayın Koordinatörü
Arif BİGEÇ

Yayın Sorumluları
ve Yayına Hazırlayanlar
Tülay ŞAKRAKER
M. Cenap KAYASÜ

Katkıda Bulunanlar
Nurel ARGUN (Kanunlar)
Nuran TALU (Çevre)

Fotoğraf
Orhan AYDEMİR
Abbas GORALI
Abdullah KARAKUŞ

Yayın Adresi
**TBMM Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürlüğü Bakanlıklar - Ankara**

Telefonlar:
420 69 06 - 420 69 20
Fax: 420 68 89

Baskı : **TBMM Basımevi**